

V. Lincolnas
31 Norwood Ave.
Brooklyn 8, N. Y.

LITHUANIAN

Lietuvių laikraštis
Leidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdis

911 W. 32 St.,
Chicago 8, Ill.
LAfayette 3-8544

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

Laisvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

Lithuanian Newspaper
Published by Lithuanian
Regeneration Association

911 W. 32 St.,
Chicago 8, Ill.
LAfayette 3-8544

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

XI metal.

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, rugsėjo Septemb.) 5 d. 1957 m.

Kaina 10 c.

Nr. 17 (317)

DĖL VAIKŲ LAISVĖS

Leonas Virbickas

Nedėkui tėvui nei motinėlei,
Kad mane mažą valioj augino
Liaudies daina.

Laisvės! Laisvės!... Kaip džiū-
tas rasos daigas, kaip pavėsio au-
galas saulės, taip jaunimas trokšta
laisvės. Jis amžinai veržiasi ir
versis į savystovų, nepriklausomą
gyvenimą. Būti tėvų, globėjų ar
auklėtojų priežiūroje nemėgsta,
bet besinaudodamas nekoreguojama
laisve, dažnai padaro klaidų,
pasinerdamas jos beribėse platy-
bėse ir šito pasėkoje, atsiduria
kriminalizmo kryžkelėse. Vietoje
mylimo, malonaus jaunimo, klai-
dingai suprastos laisvės pasėkoje,
jis tampa klaidiu visuomenės bau-
bu. Ir ištikrųjų, gal niekur pasau-
lyje jaunimas neturi tiek laisvės,
kiek čia. Bet užtat, ar tik ne dėl
to tiek daug ir nusikaltimų jis
čia padaro? Šiurpuliai ima pas-
kaičius šio krašto spauda. Joje
randam šimtus tūkstančių žiaurių
jaunimo nusikaltimų ir bauriausio
elgesio pavyzdžių. — Nudurti
peiliu draugą, užmušti žmogų, api-
plėšti banką ar krautuve, dažnai
čia girdime eiliniu jaunimo nusik-
altimu. Nušauti tėvą, nužudyti
nepilnamečius brolius ar sesutes,
bei įdėti į motinos lagaminą bom-
bą jai išvykstant į svečius ir ap-
drausti, kad iš apdraudimo bend-
rovės gavus draudą — laikoma
tikru amerikonišku menu. Ar tas
mums nieko nesako?

Iš Lietuvos atsivežtas jauni-
mas, ragavęs lietuviškos mokyk-
los Lietuvoje ar vargo mokyklos
Vokietijoje, kuriems ne tik tėvai,
bet ir mokytojai rodė gražų pa-
vyzdį ir juos tinkamai mokė bei
globėjo, ir čia pavyzdinai laiko-
si ir, tiek tėvams, tiek ir visuome-
nei kelia pasididžiavimą. — Kitas
klauskimas, kas išaugs iš mūsų vai-
kų, kurie nuo auklėjimo negauna? Kurie
"auklėjasi" vietinėse mokyk-
lose, draugauja su perdėtai su
prastoje laisvėje auklėtais vai-
kais ir yra auklėjami ir mokomi
cionykščiu mokytojų? Gerai, kur
veikia šeštadieninė mokykla, kur
tas pats lietuvis mokytojas trau-
pų jaunimą su atsidėjimu veda į
dorą, sąžiningą ir garbingą kelią.
Bet argi ne vargas laukia tuos tė-
vus ir vaikus, kur lituanistinės
mokyklos nėra ir net negalima tuos
rėsti? Ar ne vargas laukia tuos
tėvus ir vaikus, kurie sąmoningai
ar nesąmoningai lituanistinės mo-

kyklos vengia? Juk jaunimas, kaip
pasodintas jaunas medelis, vaisius
parodys tik vėliau.
Tėvai, dirbdami įmonėse, ne-
turi ne tik laiko, bet dažnai ir jė-
gų savo vaikus tinkamai prižiūrėti.
Gyvendami Lietuvoje, "buvo
pripratę vaikus patikėti mokyto-
jams. Ne be reikalo tėvai paky-
kusius vaikus gaudindavo: "mo-
kykla tave sutvarkys". Ir ar ne-
sutvarkydavo? Per išitą metų
eilę Lietuvoje neatsirado nei vie-
no žmogžudžio iš jaunimo tarpo.
Čia gi, kaip matome, yra kitaip.
Amerikos mokytojas nėra ideali-
stas. Dažnas yra daugiau kenkė-
jas, nei auklėtojas. Neturėdamas
savyje idealizmo, atstumiančiai
veikia vaikų psichologiją ir nuo-
dija jų protus socialistinėmis ar
komunistinėmis idėjomis, pasitu-
rinčiusius apšaukdamas bauriais
kenkėjais. Ne be reikalo ir ne
juokais krašto padorioji visuome-
nė kelia susirūpinimą jaunimo au-
klėjimu. Bet ar vien susirūpinti
pakanka, kada banditizmo bacilos
apima plačias jaunimo mases?

Kinas, televizija, komikai, gel-
tonoji spauda, pornografinės ne-
legalios filmos, kurių visur pilna,
narkotikai, braviuojantis chuli-
ganizmas viešose vietose, net ir
geriausi jaunimą pradeda neigiamai
veikti. Daugiau ar mažiau jis
pradeda gėsti. — Tėvų ir globėjų
varžtai šitokiose apstovose daro
si neefektingi. Blogi pavyzdžiai
ir chuliganiški žygiai lyg upės ro-
vė jaunimą neša blogąja linkme.
Pabandyk šiandien net ir pado-
riausį vaiką sudrausti, o jis ir iš-
drožia: "Ką tik aš noriu, tai man
vis negalima". Ir štai čia, tėvams
ir auklėtojams, vertėtų rimčiau
pagalvoti, kad šitai vaikui nusik-
skundus ir tėvams ar auklėtojams
tokį skundą išklausi, ar tik ne-
atidaromi vartai į palaidumą ir
beribės laisvės platybės?

Vaikai, lygiai kaip ir naujai
pasodintas medelis — reikalingi
prižiūros. Kaip pasodintas medelis,
iki jis prigryja ir išsišakniaja —
reikalinga laistyti ir prie stipriai
įkalto kuolo prižiūrėti, kad vėjai ir
kilusios audros nenulaužtų, taip
ir vaikas, iš pat mažens, turi būti
kontroliuojamas ir jo laisvė kore-
guojama.

TITO KOMBINACIJA

Dr. K. Mituva

Mao Tze-tungo vizitas

Tito mėgsta važinėti. Jis nepa-
sitenkina būti atsiktina figūra,
bet stengiasi stovėti viršūnėje. Iš-
naudodamas politines pailnavas,
tarptautinę politikos situaciją, ku-
ri jam suteikia laisvų rankų prin-
cipą, Tito, be didelių sunkumų,
dažnai norimą pasiekia.
Jis flirtuoja su Maskva ir palaiko
ryšius su Vakarų demokratijomis.

Slaptas susitikimas su Gomulka

Ateina gandai, kad Tito buvo
slaptai susitikęs su Lenkijos "tau-
tinio komunizmo" vadu Gomulka
Belgrade ir yra aptaręs susitiki-
mo galimybes su Mao. Tito esąs
paprastai Lenkijos vyriausybės tar-
pininkavimo ir paramos tokį vizi-
tą paversti tikrenybe. Paprašė to-
del, kad spaHo kovą Lenkijoje už
naują socializmą stipriai rėmė

Maskva jį kviečia padėti risti pai-
nioms vidaus situacijoms, Vaka-
rai per jį siekia komunizmo skli-
mui didinti ir naujam socializmo
keliui plėsti komunistiniam tautų
bloke. Kad sudarius didesnės sen-
sacijos efektą, Tito sumanė pak-
viesti vizitui Kinijos Liaudies Res-
publikos prezidentą Mao.

Mao ir jo dėka Maskva susilaikė
nuo karinės intervencijos, ką ji
padarė Vengrijoje. Be to, Lenkijos
min. pirm. Cyrenkevičius baland.
6 d. nuvykęs į Peipingą, vizitavo
Mao ir jo svečiu išbuvo iki 16 d.
Tada Juozas Cyrankevičius Mao
pakvietė atsilankyti Lenkijon ir
būk Mao pakvietimą priėmė, tik
nenustatė vizitui laiką. Dabar Go-

mulka ir Tito sutarė pakvietimą
atnaujinti ir Mao kviečia kartu.
Lenkija ir Jugoslavija jau instruk-
tavo savo ambasadorius Peipinge,
o Gomulka ir Tito susirūšo su Ki-

Susidomėjimas Mao

Jau yra žinoma, kad valstybi-
nių vizitų Mao yra pakvietusios
šios komunistinio bloko valstybės:
Čekoslovakija, Rumunija, Vengri-
ja, Bulgarija, ir Albanija. Neatsi-
liko ir Maskva, nors Mao Krem-
liuje lankėsi dažnai anksčiau.
Paskutinis Mao vizitas Rusijoje
buvo 1952 m. Tada jis ten išbuvo
keletą savaitių, besikalbėdamas ir
besitardamas su Kremliaus vad-
dais. Jam išvykstant namo buvo
duota suprasti, kad jis su vizitu
laukiama kiekvienu metu. Tada
Mao atsikirta, kad pirma turi bū-
ti revizitutas. Maršalas Vorosi-
lovas šį pavasarį Maskvos revizitą
padarė ir sveičiavo Peipinge.

Jo garbei suruoštą pietų metu,
Vorosišlovas padarė Mao oficialų
pakvietimą atsilankyti Maskvon
ši rudenį, arba kada tik Mao ras
laiko. Tačiau Mao savo vizitui
laiko nenustatė. Laisvame pasau-
lyje toks reiškinys sekamas ir pa-
grįstai daromos išvados, kurios ro-
do, kad Mao prestižas kyla, svoris
sunkėja. Gi atsiminus susidariu-
sį padėtį, kurią pavadinysime —

Slaptas laiškas

Lenkijos naujo socializmo ko-
vos metu Mao stipriai rėmė Mo-
mulkos nusistatymą ir reikalavo
daugiau laisvės naujame Lenkijos
tautos socializmo išsivystyme. Ne
tik diplomatiniais kanalais, bet ir
specialus Kinijos Komunistų Po-
litbiuro atstovas atvyko Maskvon
su slaptu Mao laišku Nikitai Kru-
ščevui. Laiško turinys nebuvo pas-
kelbtas ar komentotas. Tik po
išstudijavimo iš Kremliaus iš-
vyko Varšuvon delegacija, vado-
vaujama paties Kruščevo, Bulga-
rino, Molotovo, Nikojano, Žuko-

Bukarešto konferencija

Pradžioje šio mėnesio Tito ir
Kruščevus susitiko Rumunijoje.
Kas buvo paskelbta, žinome. Bet
ten buvo prisimintas ir Mao. Tito
davė suprasti Nikitai, kad jis pa-
lankiai žiūri į tą atvejį, jei Mao
galėtų padaryti savo vizitus ko-
munistinio bloko valstybėse. Pa-
minėjęs apie kvietimą apie kai ku-
rių satelitinį valstybių, Tito už-
siminė, kad ir jis nėra priešingas,
jei Mao atsilankytų pas jį. Kru-
ščevas nustebeš išvedžiojo, kad
Mao pirma turėtų atvykti pas jį,

Ar Tito laimės?

Mao asmeniu susidomėjimą Ry-
tų Europoje iššaukė jo paties su-
kurta doktrina. Maskvos 40 metų
komunistinė sistema atsibodo ir
patiems komunistams. Jie Krem-
liaus proteguojamoje proletariato
diktatūroje negavo, ko tikėjosi.
Beliko ieškoti naujų kelių, kurie
būtų priimtini liaudies masėms.
Liaudis pamatė, kad Kremliaus
tipo komunizmas sudaro gerą gy-
venimą tik saujelei partijos biuro
kratų. Nedavė vaisių ir jų skel-

DIENOS REIKALAI

J. Žvainys

MARKSISTAI, NESINERVOUKITE!

Kai marksistas kalba apie je-
zuitus, vienuolius, kunigus, da-
vatikas, pagaliau apie krikščionis
demokratų, darbo federantus, ū-
kininkų sąjungos narius, ateitinin-
kus ar frontininkus, skirtumo ne-
daro, kadangi, pasak jų, jie visi
garbina tą patį Dievą. Betgi, kaip

nijos ambasadoriais Varšuvoje ir
Belgrade dėl pakvietimo įteikimo
Dabar liko laukti pranešimų iš
Peipingo apie Mao vizitavimą Ju-
goslavijos ir Lenkijos.

JAV LIET. BENDRUOMENĖS
SUVAZIAVIMŲ TARYBOS PUGP
31 D., MORRISON
HOTEL, ČIKAGOJE

Lietuvos Ministerio pareigas ei-
nąs p. Kajeckas savo sveikinimą
yra atsiuntęs raštu. Generalinis
Konulas J. Budrys prašė mane
pasveikinti suvažiavimą jo vardu.
Tą malonią pareigą atlieku. Svei-
kinu JAV Lietuvių Bendruome-
nės Tarybos suvažiavimą Lietu-
vos Generalinio Konsulo Budrio
ir savo vardu.

Šia proga naudodamasis, aš
noriu paliesti du klausimu:

a) tautinį — valstybinį, ir
b) jaunimo — visuomeninį.

Pas mus yra per daug neaišku-
mo ne tik savoje vidurinėje poli-
tikoje, bet ir bendroje valstybi-
nėje orientacijoje. Mes dar netu-
rime vieningos nuomonės apie
Lietuvos valstybės buvimą ar ne-
buvimą. Vieni sakome, kad Lie-
tuvą yra, kiti sakome, kad Lie-
tuvos nebėra. Vieni vadiname Lie-
tuvą Lietuva, kiti — Tarybų Lie-
tuvą, Sovietinę Lietuvą, ect. Vieni
rašome laiškus į Lietuvą ir ad-
resuojame juos Lithuania, o kiti
Lithuania SSR.

Pagal mūsų visus tautinius —
valstybinius veiksnius ir Ameri-
kos valstybės vyrus bei tarptauti-
nės teisės žinovus, Lietuva tebėra
egzistuojanti valstybė, Sovietų Ru-
sijos okupuota. Tą liūdią Lietu-
vos atstovų buvimas ir Lietuvos
piličių pripažinimas.

Esant Lietuvai laisvojo pasau-
lio pripažintai ir mums reikalau-
jant, kad okupantai iš Lietuvos
išsikraustytų, yra netvarkinga ir
klaidinga sakyti, kad Lietuvos ne-
bėra, vadinti Lietuvą Sovietų Są-
jungos dalimi, arba Tarybų Lie-
tuvą, Sovietinę Lietuvą, Lithua-
nia SSR, ir t. p.

Laisvas ir sąmoningas lietuvis
neturi priimti Kremliaus primeti-
mų ir sąvokų. Jis turi vartoti sa-
vo sąvokas — brandinti ir garsi-
ti savo nusistatymą ir savas tei-
ses.

Jasi ir garsiai šaukia visus esant
totalistais ir niekšais... Šitas jų
šauksmas dažnai mums primena
suinto ir vežamo į policijos stotį
komunisto elgesį, šaukiantį, kad
jį policija kankina, tuo tarpu,
kai jis ramiai ir vežimą įkeltas sė-
di.

Šitas marksistų riksmas supran-
tamas. Vieni nervuojasi, kad jie,
siekdami tą pačią tikslą, kaip ir
Rusijos komunistai, yra išsifruo-
jami, kiti, kad jiems pasidaro ne-
patogu iš savosios gūstos būti iš-
mestais už valstybinio ir visuome-
ninio gyvenimo ribų. Tai nesamo-
ningųjų suvedžiotų armija, kuri
dar turi savyje šiek tiek pagarbos
savajam kraštui ir tėvų pastogei.

Išsifruoto marksisto elgesys —
visų jėgų koncentracija apkaltinti
kitus dar neva didesniais nusikal-
timais, — taip pat yra suprantama.
Yra suprantama ir didelė kar-
telio doza, pilama ant Lietuvos
Nepriklausomybės gynėjų eilių.
Už ką gi nūn kaltina Lietuvos ka-
rius? Už tai, kad jie sėkmingai
kraštą valė nuo šiukšlių! Jie skie-
pijo lietuvio galvoje mintį, kad
lietuvis karys, sutikęs fronto zo-
noje nusikaltėlių, turėjo jam nusi-
lenkti, arba metęs kautynių lau-
ką, rengti teismus ir eiti statyti
kalėjimus, kurių fronto linijose
nebuvo. Nejaugi Lietuvos karys
turėjo taip elgtis, kaip Lietuvos
marksistai tvirtina? Ir dar vienas
klauskimas. Jei Lietuvos karys taip
būtų elgėsis, kaip marksistai tvir-
tina, tai ar būtų krašto nepriklaus-
omybę apgynęs? Atrodo, kad šiuo

Kodėl gi Amerikos lietuvis tu-
ri adresuoti Lietuvon laišką —
Lithuania SSR, kuomet tokios val-
stybės oficialiai Amerika nežino
ir nepripažįsta? Ar jis pagalvoja,
kad vartodamas sovietinę termino
logiją jis savu laisvu noru nutel-
sina Lietuvą ir pripažįsta ją pa-
grobėjui?

Lietuvon siunčiami laišškai tu-
ri būti adresuojami tik Lithuania;
lietuvių, ypatingai Lietuvos pi-
liečiai, turi vengti bet kokių vers-
lų ar ryšių su Lietuvos okupu-
tais ir jų įstaigomis — neprašyti
iš jų jokių paslaugų.

Tai tiek dėl šio klausimo. Da-
bar jaunimo klausimas. Jaunimo
reikalas, bendrai, Amerikoje yra
problema. Juo rūpinasi ir sieloja-
si įvairūs veiksniai. Michigan Val-
stybės Universiteto prof. James
J. Brennan skelbia, kad 42,3% vi-
sų nusikaltimų Amerikoje yra pa-
pildomi jaunimo iki 18 metų am-
žiaus; beveik pusė (47,8%) tų nu-
sikaltimų yra atliekama vaikų iki
15 metų amžiaus. Jis siūlo tē-
vam, mokyklom, bažnyčiam ir ben-
druomenėi dėti daugiau svorio
jaunimo auklėjimui — moralinės
ir visuomeninės atsakomybės įdie-
gimui. Šitas patarimas, aišku, —
tinka ir lietuviams.

Jaunimas pas mus yra apgai-
lėtinai apleistas, kaip tautiniu,
taip ir auklėjimo požiūriu. Mes
neturime nei patalpų jam koncent-
truoti, nei programos jam auklėti.
Jis (neorganizuotas jaunimas) —
blaškosi po įvairius kampus ir
renkasi tik į šokių sales. Kitur
jis neturi vietos, intereso ir pat-
raukumo. Reikia pagalvoti apie
atitinkamų centrų jam įsteigimą
ir veiklos programos sudarymą.
Reikia bent dalį jo ištraukti iš ža-
lojančių tamsybių ir perkelti į
kultūringas ir šviesesnes vietas.
Tuo turėtų susirūpinti organizuo-
tasis jaunimas ir tėvai bei seni-
mas. Jeigu to nepadarysime, mes
daug ko neteksim, kaip neteko-
me praityje. Dainų ir šokių šven-
tės yra geros ir auklėjančios ma-
ses. (Nukelta į psl.).

klausimu dviejų tiesų būti negali.
Yra žinoma, kad dviguba tiesa yra
galima tik marksistinėje Sovieti-
joje. Mes žinome, kad dvigubą
tiesą skelbė ir jų idėjos kūrėjas
Karolis Marksas; praktikoje iki
savo gyvenimo pabaigos išsilaukęs
milijonierium, o teorijoje ir vi-
suomenės tarpe valdnuodamas pro-
letarą. Ar ne tas pats ir su mūsų
marksistais? Visur ir viskas blo-
gai, kur jų nebuvo ar nėra, ir
viskas gerai, kur jie gali švaisty-
tis. Visi žmonės blogi, išskyrus
juos, visi nenusimaną ir teršią
lietuvišką vardą, išskyrus juos. O
kur gi daugiausiai purvo ir šmeiž-
tų? Kur daugiausia perėjūnų ir
dvasios ubagų?

Vienas aiškiai ir nedviprasmiš-
kai iš šitokio mūsų elgesio ryškė-
ja, kad negali būti tautiškai val-
stybinės idėjos, kad Lietuvos gy-
venimą kūrėjų žygiai ir visa Lietu-
vos kūrėjų kūryba neatstoja Mak-
sim Gorkio taško. Taip ir tik taip!
Nes priešingu atveju jis nebūtų
per metų metus jų spaudoje links
niuojamas, nebūtų atvaizduotas
pajėgiausiu kūrėju ir visų kūrėju.
Nesinervuokite, marksistai, kad
žitai yra pasakoma jums tiesiai į
akis. Nesinervuokite, kad visi to
paties dievo garbintojai anksčiau
ar vėliau susijungs į vieną jungi-
nį. Nesinervuokite, kad ir jums
artėja laikas paduoti to paties ti-
kėjimo broliams rankas, kaip vie-
nia kokia ar kitokia proga neseniai
aukštintas jūsų spaudos puslapiuo
se brolis Tito duoda Kremliaus
viešpačiams.

RUOSIAMĖS Į VILNIŲ

(Iš "Aušros" leidyklos spausdinamos knygos "Vyrai Gedimino kalne").

1918 m. spalio mėn. paskutinėmis dienomis mane sučiupo stiprus ispanų gripas, tuomet plačiai siautęs Lietuvoje. Išgulėjau lovoje apie mėnesį.

Sunku buvo gulėti, kai žinojau, kad Vilniuje kažkas daroma. Pakilus iš lovos, kojos nesijautė stipriai atsiremiančios į žemę. Į duris jau nebejau dirbti. Na, ir vokiečių žandarai po revoliucijos sušvelnėjo. Jau prievarta nebevarė į darbą, tik baltomis akimis iš šono pažūrėdavo, lyg kipšas į gegutę.

Gruodžio mėn. pradžioje netoli vieškelio miestelyje skaldžiau malkas. Pro šalį pravažiavo rogės su apie 20 savanorių iš Užventės ir Vaiguvos apylinkių. Jie važiuoja į Vilnių. Tai dar labiau sujaukė mano mane. Jeigu jau iš šių tolimų Žemaitijos apylinkių važiuoja 20, tai kiek važiuoja iš Vilniui artimesnių apylinkių. Turbūt, dabar tūkstantčiai mūsų savanorių Vilniuje.

Grįžęs pradėjau ruošti kelionėn. Tėvai įkalbinėjo Kalėdas praleisti namie. Nesutikau, nes nebe ramu buvo namie sėdėti, ir tėvas pasididžiudamas išleido mane su vanoriu į jo visą amžių svajotą Lietuvos ir Žemaitijos "vaiską". Motina atvirksčiai. Ji verkė. Kai pradėjau drausti, ji pareiškė: — Verksiu, bet mano asarų nebematsysite".

Prof. A. Voldemarui esant tuomet ministeriu pirmininku ir krašto apsaugos ministru, buvo reikalaujama, kad atvyksta savanoriai turėtų rekomendacijas kurių nors visuomenės veikėjų arba kurių nors. Tuodėl susirūpinau, iš kur tai man gauti. Mūsų apylinkėje nebuvo visuomenės veikėjų.

Nuėjau prašyti į senesnių susikūrusių valsčiaus komitetai. Jie atsiliepinėjo, negalį duoti, nes dar neturį pasidarę nei kertinių šampų, nei antspaudų.

Kodėl tu į Vilnių važiuoji, kad čia pat Šiauliuose kuriasi lietuvų kariuomenė, — jie man pareiškė.

Atkirtau, kad važiuoju ieškoti Lietuvos kariuomenės su lietuviška komanda, o Šiauliuose, girdėjau, rusiška komanda. Matyt, jie turėjo mintyje kuriamą raudonąją žemaitių pulką, kuriam vadovavo Baltušis — Žemaitis. (Tai tas pats žmogus, kuris 1940 m., bolsėvikams užėjus, buvo liaudies kariuomenės vadas). Į šį pulką, per nesuspėjimą, pateko nemaža patriotiško jaunimo. Vėliau, susidūręs su lietuviais, išlakstė ir stėjo savanoriais į Lietuvos kariuomenę.

Einu pas kleboną prašyti rekomendacijos. Sutinku jį šventorių po mišių iš bažnyčios išeinant. Paprašau rekomendacijos. Jis išpačia akis ir drožia man:

— Kaip aš tau galiu duoti. Juk tu bolsėvikas. Dar sukurstysi Lietuvos kareivius.

— Iš ko sprendžiate, kad aš bolsėvikas? — paklausiau.

— Iš daug ko. Tu žmonėms šneki, kad iš bažnyčių žemės reikia atimti.

— Ne visai taip, — atsikertu.

— Šnekejau, kad iš dvarininkų reikia atimti, na, ir tuos dvarus, kurie yra bažnyčių valdomi. Bet prieš tuos ūkius, kurie yra prie klebonijų, nieko nekaltėjau. O mūsų parapijos kaip tik buvo vie nas dvarėlis bažnyčiai užrašytas. Tai ir nepatikau klebonui už savo kalbą jį nusavinti.

— Lietuvos katalikiški kariuomeni reikia gerų katalikų. O Lietuvos kariuomeni daug kareivių nereikės. Užteks dviejų pulkų sienoms saugoti, — aiškina man toliau klebonas.

Mat, ir jis tikėjo, kad Lietuvai paskelbus savo neutralitetą, jokie priešai jos nebus. Tai buvo anų laikų kai kurių mūsų politikų svajonė. Klebonas tik pakartojo.

Aš įrodinėjau, kad dviejų pulkų neužteks ir kad reikia visiems geriams lietuviams eiti ginti savo krašto, o ne vien katalikams.

Taip mums besišnekučiuojant, iš bažnyčios išėjo jaunas vargoni-

ninkas, su kuriuo daug šnekėdavo me apie Lietuvos kariuomenę ir Lietuvos ateitį. Jis tai išgirdęs — sustojo ir klausosi. Pasinaudojau ta proga.

— Paklausk, klebone, vargonininką. Jis pasakys, koks aš bolsėvikas.

Klebonas mano žodžiais susidomėjo ir vargonininkui sako:

— Užsik pas mane. Gavau iš Vilniaus naujų laikraščių. Iš tikrųjų, vargonininkui užėjus, klebonas teiravosi apie mane. Gavęs palankių žinių, liepė pranešti man, kad atečiau. Nuėjau ir gavau rekomendaciją. Atsiveikiname labai nuoširdžiai. Vėliau jis už šią rekomendaciją nukentėjo, o gal tik buvo priekabė, norint apiplėšti. Į mūsų apylinkę užėjo bolsėvikai kleboną apiplėšė. Atėmė brangius kailinius, auksinį laikrodį ir kitką. Apylėšę pabrėžė, kad jis Butkų pasiuntė į "baltąją armiją".

Gruodžio 11 d. išvažiavau į Vilnių. Reikėjo skubėti, nes ejo gandas, kad tą dieną paskutinis traukinys veš civilius.

Mane palydėti į Šiaulius, į geležinkelio stotį, pasisamdžiusi rogės, atvyko buvusi knygnešė, teta Ona. Taip pat mane išlydėti atėjo ir senukas elgeta Kazys Nonėka, buvęs 1863 m. sukilėlis. Jis įteikė man 10 markių, sakdamas: "Vaikeli, mes seni, jau nebegalime eiti ginti Lietuvos. Taigi priimk nors šią mano dovaną. Kelionėje pravers".

Motina palydėjo tik iki trobos durų. Greit grįžo atgal. Supratau, kad ji nebeišlaikė. Grįžusi verkė, tik kad tų asarų aš nematyčiau. Visi kiti palydėjo iki rogių, o teta Ona iki pat Šiaulių.

Vakare atvažiavau į Vilnių. — Miestas nepažįstamas, tad nusprendžiau nakvoti geležinkelio stotyje.

Susiradau kampe kopėčias ir, palindęs po jomis, susirangiau ant plikų grindų. Atrodė čia ramiausia vieta, nors truputį ir šaltoka. Kai vienas šonas iškaudavo nuo kieta grindinio, apsisvers davau ant kito.

Rytą iš po kopėčių išlindęs, nuėjau į miestą aplankyti įdomesnių vietovių.

Kol lankiausi po miestą, sutekmo. Nebėjau ieškoti Valstybės Tarybos, ir vėl grįžau į geležinkelio stotį nakvoti po tomis pat kopėčiomis.

EINU ŽVALGO PAREIGAS

Rodos, gruodžio 17 d. bolsėvikai Vilniuje suruošė didžiules demonstracijas. Kam kliuvo, kam nekliuvo, o lietuviškajai Valstybės Tarybai daugiausia kliuvo. — Praeidami pro jos rūmus, apmėtė akmenimis ir pavaišino įvairiais keiksmazodžiais.

Tą dieną gydytojas Nagevičius (vėliau brig. gen.), turėjo ateiti į mūsų kareivines savanorių sveikatos patikrinti. Aš buvau pasiūtas pas jį gydytojo priemonių ir kareivines atnešti. Grįždamas pamaciau gatvėse demonstrantus ir, kad nesudurčiau su jais, pasukau kitomis gatvėmis. Truputį paklydau po tas kreivąsias Vilniaus gatves.

Karininkas Škirpa, norėdamas patirti, ar po tokių triukšmingų demonstracijų įkaitę bolsėvikai nesiruoš pulti lietuvių savanorių arba mūsų Valstybės Tarybos, — pasiuntė mus 8 savanorius sekti bolsėvikų judėjimą. Pasiskirstėme į 4 grupes po 2 savanorius ir nusiėmė savo lietuviškus ženklus, įsimašėme į demonstrantų eiles.

Demonstrantai pradėjo skirstytis į sales mitinguoti. Skirstėsi pagal darbo specialybes. Aš pasirinkau geležinkelininkus. Su antruoju jų savo uždavinio draugu prieinu prie sales durų. Pareigūnas, stovėdamas prie durų, lenkiškai rėkavo: "Čia tik geležinkelininkai renkasi. Čia tik geležinkelininkai renkasi". Kitokių neleidžia.

Mus, kaip neturintius geležinkelininkų ženklelių, nenori įleisti. Rankas išskėtęs, laiko užtvėręs duris ir šaukia, kad čia eina tik geležinkelininkai. Pasilenkiau ir pro jo pažastis įsmukau į salę. Jis šaukia: "Laikykit, laikyk!".

Truputis iš anų laikų

— 1938 m. Kaune buvo įsisteigusi Lietuvių ir Amerikiečių draugija, kurios valdybą sudarė: pirm. Julius Kaupas, vicepirm. — prof. dr. K. Pakštas, sekr. — Pr. Zdanuskas, išdin. — prof. Stp. Kolupaila ir valdybos nariai — dr. A. Račkus ir kan. prof. F. Kemešis.

— Šiomet sueina 50 metų, kaip muz. Mikas Petrauskas pirmą kartą atvyko Amerikon ir apsigyveno Waterbury, Conn. Jis pirmiausia pastatė operetę "Kaminkrėtys ir malūnininkas", ir steigė chorus, jiems vadovavo. 1913 m. persikėlė į Pensilvaniją, kur tikslas buvo propaguoti lietuvišką dainą. 1914 m. jau dirba Bostone, kur įkuria nuolatinį chorą ir dūdų orkestrą. Jau 1915 m. įkuria konservatoriją ir sudaro 50 vaikų nuolatinį chorą. Tais pačiais metais ir Skrantuose, Penn., įkuria lietuvių chorą ir pastato operetes: "Birutė" ir "Adomą ir Jevą".

— Be to, pastato veikalus: "Girių karalius", "Vestuvės" ir kt. Čikagoje įkuria "Birutės" chorą, New Yorke — konservatoriją su skyriais: Waterburyje, Elizabete ir kt. M. Petrauskio veikia Amerikoje viena didžiausių, bet gaila, nėra nušviesta ir laukia monografijos.

— 1937 metais, reiškia, prieš 20 metų Lietuvos Šaulių S-ga, kurios tikslas buvo: stiprinti tautos atsparumą ir valstybės gynimo pajėgas ir siekti, kad kiekvienas lietuvis būtų šaulys. Pats S-gos veikimas buvo paskirstytas į: karinio mokymo ir kultūrinio darbo sritis. Tais metais turėjo visame krašte 126 chorus, 300 bibliotekų su 61.000 knygų, 61 namą ir įvairių švenčių bei iškilnių metu buvo suruošta 900 paskaitų. Be to, turėjo 15 vaidintųjų kuopelių, 87 dūdų orkestrus ir 40 stygų orkestrų. Tai tik kultūrinė srity.

— Pirmoji lietuvių parapija Amerikoje įsikūrė 1885 m., Pitstone, Penn. ir pirmasis lietuvis klebonas buvo kun. Antanas Varnagiris, atvykęs Amerikon 1886 m. Ši parapija veikia ir dabar, klebonaujant žymiam veikėjui kun. Jonui Kasakaičiui.

— Lietuvos kariuomenės teismas įkurtas 1919 m. liepos 7 d. ir per savo veiklos dvidešimtmetį, iki 1939 m. liepos 7 d. išsprendė 11.581 bylą, kurių trečdalis civilinių asmenų. Daugiausia buvo išspęsta 1922 m., net 1004 bylos, kur civilių buvo 528 bylos. Tai garsioji peoviakų — lenkų byla. Teismo pirmininkais buvo: gen. Šniukšta, plkn. S. Leonas ir gen. Vl. Mieželis, o prokurorais: Brazaitis, Žalkauskas ir gen. E. Vimeris.

— Berlyno Lietuvių D-ja įkurta 1903 m. lapkričio 15 d., kurios tikslas: palaikyti lietuvių kalbą ir literatūrą tarp Berlyne gyvenančių lietuvių. Įsteigėjai buvo: E. Zaučius, M. Posnigis, V. Posnigis ir Šorys. Tuo metu Berlyne gyveno per 500 lietuvių.

— Pirmoji moteris, įgijusi daktarą Vytauto Didžiojo universitete Kaune, buvo Antanina Gle-

šimaitė, ir minios tarpą ir niekas nebandė manęs laikyti.

Į šalį pasisukęs, pamatau kitame salės kampe ir savo uždavinio draugą. Matyt, ir jis pasekė mano pavyzdžiu. Iš klausėme visą mitingą, kuriame kalbėjo net penkiomis kalbomis. Man keičiausia buvo, kad visi kalbėtojai daugiau sia puolė lietuviškąją Valstybės Tarybą, o lenkų legionus mažiau. Juk lenkiški legionai buvo dvarininkų ir kitų turtingesnių luomų remiami, o mūsų Taryba tik lietuviškosios ūkininkijos ir darbininkijos.

Po mitingo manasis draugas išėjo, o aš dar pasilikau paklausti, ką bolsėvikų vadai, be minios šnekės. Apsimetęs žioplui, skaitinėju ant sienų, išskabinėtuos bolsėvikinius šūkius ir ausį nukreipęs į salę susimetusius vadų būrelius, klausausi jų kalbų.

Nieko svarbaus negirdėdamas, grįžau į kareivines ir aš. Grįžau paskutiniu. Karininką Škirpą radau dar belaukiantį. Pasirodė, kad tą dieną visur tik keikė mūsų šūkių Tarybą, bet pulti nesiryžo.

EILERAŠČIAI

LIETUVAITEI,
NEMOKANČIAI LIETUVIŠKAI

Adomas Jakštas

Kaip rožė pražydus graži,
Maloni kaip pavasario rytas,
Savęs vyrų akį verži,
Stebuklas lyg koks nematytas.

Zēr auksu švenučiai plaukai
Ant tavo jauniosios galvelės;
Melsvutės, kaip lino žiedai,
Žib dangumi žydrios akelės.

Pažiūri į žmogų, — jausmu
Nežemišką širdį sušildai,
Užgiedi, — net sielai ramu,
Užkalbini, — džiaugsmu pripildai.

Ir kaip karalaitė tikra
Tarnų negali suskaičyti,
Kaip angelas miela, gera,
Stengiesi vien gera daryti.

Visiems tu brangi didelai,
Bet man dar brangesnė tapai tu,
Nes tėviškėj mano gimei,
Čia pirmus sapnus sapnavai tu.

Oru kvėpavai Lietuvos,
Lietuvišką valgei duonėlę,
Ir prie motinėls savos
Čia augai, kaip sesių rūtelė.

Ir brolių nesykį klausia,
Sakei: "Aš lietuvi — žemaitė,
Tekyla lietuvių tauta,
Ją niekin tik žmonės pakvaitė".

O, miela tu mano mergyt,
Kaip geisčiau tave aš mylėt,
Visad tavo balso klausyt,
Vien su tavim bešnekėt.

Bet tuščios svajonės, žinau,
Numanymai tavo kitoki:
Tu sveltėjai myli labiau,
Kalbos gi lietuvių nemoki...

Is "Lyrika", Kaunas, 1930.

—oo—

bavičiūtė — Prielgauskienė, 1939 m. Gimusi 1898 m. Gegiedžių kaime, Pašvitinio valsč., Šiaulių apskr. 1918 m. — baigė Petrapilyje gimnaziją, 1931 m. Vytauto Did. universiteta matematikos — gamtos fakulteto biologijos mokslus. Nuo 1919 m. mokytojavo ir buvo Kauno IV-sios gimnazijos inspektore. Disertacijos tema: "Histologinis Planaria lugubris regeneracijos tyrinėjimas". Per disertacijos gynimą kalbėjo: prof. Pr. Šivickis, prof. T. Ivanauskas, vyr. asist. Abraitis ir kt. Disertacija rado rimto atsiliepiamo.

—oo—

Lietuvos dvarų parceliacija

Juoz. Masionis

Po pirmojo didžiojo karo, bendras Lietuvos žemės plotas, bendras Klaipėdos ir Vilniaus krašto, sudarė 4.327.918 ha. Iš šio ploto dvarų žemės plotas sudarė 712.333 ha. Neskaitant miestų gyventojų, kaimuose buvo 17% gyventojų bežemių ir apie 8% mažžemių, negalėjusių iš savo turėtų žemės sklypelių išsimašinti. Tai sudarė apie 25% visų šalies gyventojų. Tuo tarpu 40% dvarų žemės ploto priklausė žemės savininkams, kurie jos nedirbo ir, be to, apie 35% visos dvarų žemės dirvonavo. Šitos priežastys ir vertė daryti Lietuvoje žemės reformą.

Kita priežastis, tai kad pirmoji Lietuvos vyriausybė, kviesdama savanorius ginti kraštą, žadėjo juos aprūpinti žeme. Čia tenka pastebėti įdomų faktą. Kaip vėliau surinkti duomenys parodė, savanorių dauguma mažžemiai ar bežemiai, žodžiu, neturtingesni tautos sluoksnis. Šita priežastis, neatsižvelgiant kas vėliau Lietuvos vyriausybėje būtų bebuves, vertė duota žodį tesėti. Ir tuo labiau, nes ir savanoriai jiems patikėtą uždavinį atliko — Nepriklausomybė apgynė.

Todėl dešimtmė mėnesyje po Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo, t. y. 1918 m. gruodžio 1 d. buvo sudaryta žemės reformos komisija, o po 8 mėnesių nuo jos

IŠ ČIKAGOS

Kaip jie mus klaidino

Jurgis Voldemaras

Dar vokiečių okupacijos metais pagrindžie spaudoje užtikdavome straipsnių, kurie skelbė, kad bolsėvikų priartėjimas prie Lietuvos sienų reikš jų pačių galą. Buvo rašoma, kad anglai ir amerikiečiai garantavo tautoms laisvo apsisprendimo teises. Tarp bolsėvikų ir vakarų sąjungininkų būtinai įvyks konfliktas, ko pasekoje Lietuvos nepriklausomybė bus atgauta.

Kai gen. Kubiliūnas Kaune profsajungos suruošto mitingo metu pasakė, kad anglai ir amerikiečiai mus pardavė, ne vienas jį palaikė tik paprastu patsidavėliu vokiečiams.

Buvo net kalbama apie ginkluotą pasipriešinimą. Apie pasitraukimą iš Lietuvos niekas nekalbėjo. Bolsėvikams įžengus Lietuvon, daug suklaidintų tautiečių laukė kažkokio stebuklo. Po žemės užkasę kostiumus ir sidabrinus šaukštus, traukėsi į kaimus "porai—trejetai savaičių". O tuo tarpu, į Vokietiją paskubomis bėgo buvę partijų lyderiai, aukštieji karininkai, ir kitokie veiksniai. Kai Žemaitijoje organizavosi pirmieji partizanai, jų priešaky atsistojo jaunas kapitonas... Generalų nebuvo.

Po kapituliacijos Vokietijoje, buvo pradėta vėl iš naujo politikuoti. Pirmiausia reikėjo suvesti senas sąskaitas. Lietuvių nacionalistų partija, viena iš Vliko steigėjų, tapo iš jo išmesta. Egzekutoriai visuomenei po nosim kišo užverstus Nuerenbergo dokumentus, nes atversti jų nediršo. Tie Nuerenbergo bylos dokumentai neva tai inkriminavo Lietuvos nacionalistus, kaip vokiečių agentus.

Visus Nuerenbergo dokumentus liečiančius Lietuvą, neseniai perskaičiau. Jo fotostatus į Čikagą buvo atvežęs dr. Misiulis iš Detroito. Ten Lietuvos nacionalistai iš viso neminimi. Bet juose minimi kai kurie kr. demokratų tūzai. Štai kodėl Vliko ponai jų nenorė-

jo ištaisai paskelbti. Spaudoje kiek anksčiau pasirodė šių dokumentų ištraukos, specialiai parinktos. Bet ir jos nacionalistų neinkriminavo. Veiksniai tik nevykusiai bandė apgauti lietuviškąją visuomenę.

Ką veikė Vlikas Vokietijoje? Ginčijosi su diplomatais, keitė konstitucijas, net vieną "ambasadą" įsteigė. Taigi, nuveikė daug. O visuomenė, kaip paprastai, ir toliau buvo mulkinama. Ar negirdėjome tuščias kalbas apie emigraciją "kompaktine mase", arba apie lietuviškos respublikos įkūrimą prie Reino? Iždo sekretorius Morgenthau buvo išdirbęs planą, kaip po karo Vokietiją paversti į piemenų valstybę. Toje "piemenų valstybėje" veiksniai mums žadėjo vynuogynų plantacijas...

Krupavičius ir Karvelis Vliką privedė prie visiško bankroto. Šis organas lietuvių visuomenėje jau neturi jokio pasitikėjimo. New Yorke bandoma jį sulipdyti iš naujo, šį sykį neaplenkiant ir nacionalistų. Ar ir vėl tik visuomenei klaidinti?

Bet koks visuomeninis darbas priklauso nuo dviejų dalykų: gabumų bei pasiruošimo ir sąlygų. Esamosios sąlygomis niekas iš nieko stebuklų nereikalauja. Bet kai visuomeninio darbo priekšaky stovintieji asmenys savo ribotomis gabumams nusišėpti ir asmeninės propagandos iškaičiavimais kuria mitus, tada gaunasi nerimti dalykai.

Emigracijoje galima daug padaryti. Čekoslovakijai kovojant už laisvę, Masarykas vienas nemažiau pasitarnavo, kaip visi čekų legionai. Tokios asmenybės mūsų tarpe šiandieną nėra. Taigi, didelių darbų ir nelaukiame. Bet kai tikrenybė gaubiamas šydu, o pasakos brukamos kaip tikrovė, kas nors turi nukentėti. Daugiausiai nuo to nukentčia bendri lietuviški reikalai.

Kaip parceliacija buvo vykdyta?

Iki 1938 metų sausio 1 dienos buvo išparceliuota 550.218 ha. Buvo palikta dvarų savininkams:

- a) kaip nenusavinama žemės ūkio norma — 154.799 ha
- b) kaip pramonės įmonės — — — — — 1.430 ha
- c) kaip atlyginimas už nusavintą žemės — 5.516 ha

viso 161.745 ha

Iki 1938 m. buvo likę neišparceliuotos žemės — — — — — 10.370 ha

Balansas: 712.333 ha

Čia tenka pastebėti, kad pagal Žemės Reformos ir Žemės Tvarikymo Departamentų duomenimis, išparceliuotos žemės plotas iki 1938. I. 1 d. yra 801.566 ha, betgi į išparceliuotas žemės plotą įeina tas plotas, kuris dvarininkams buvo grąžintas kaip atlyginimas už nusavintą žemės ir, be to, į tą skaičių įeina ir tiek išparceliuoti žemės plotai, kurie vėliau buvo pertvarkyti.

Kaip buvo išparceliuoti žemės paskirstyta?

I. Duota neturėjusiems:

- a) žemės nuosavybėms: 4.636 amatininkams ligi 2 ha, — viso 5.998 ha
- 9.445 asmenims nuo 2 ligi 8 ha, — viso 54.307 ha
- 23.867 asmenims nuo 8 ligi 20 ha, — viso 283.387 ha
- 541 asmeniui virš 20 ha, — — viso 14.376 ha

b) mažžemiams ir miestų sklypininkams: 25.994 mažžemiams, — viso 89.628 ha

7.883 miestų sklypininkams — viso 3.282 ha

Iš viso: 72.296 asmenims atiteko — 452.978 ha (Nukelta į 6 psl.)

LAISVOJI LIETUVA

FREE LITHUANIA

OUTSTANDING LITHUANIAN NEWSPAPER
911 W. 32 Str., Chicago 8, Ill Phone LA 3-8544.
Published bi-weekly on Thursdays.
By Lithuanian Regeneration Association

Entered as Second-Class matter at the post office at Chicago, Ill.

Vyr. redaktorius Juoz. Masionis.
Redaguoją Redakcinė Komisija. Prenumerata:
Straipsniai ir korespondencijas re-
dakcija taisy ir taipina savo nuostu-
ra. Neprašoma rankraščiai gražina-
mi autoriams pareikalavus. Subscription per year — \$4.50;
6 months — \$2.50; 10 c. per copy
Pavarde ar slapvardis pasirašyti
straipsniai ne visada išreiškia re-
dakcijos nuomonę.

CAFÉ INTERNATIONAL

Pranas Lukoševičius

Keliaujant po svetimas šalis ir buvojant jų miestuose ir miesteliuose, rasime nepirmiausių restoranų, kavinių, viešbučių bei pasilinksminimo namų, international vardu. Lengvų nuotykių mėgėjai dažniausiai neapsiriks pravėrę šiuo pavadinimu duris. Betgi rimtas keliauninkas ar pilietis — aplenks jas, o atsitiktinai užkydęs, laikysis didelio atsargumo.

Sį vardą dažnai išnaudodavo tremties metu vertelgos ir po šia iškaba jie bujojo, kol saugos įstai gos nukabinavo, užkaldamos duris. Kas panašiuose tarptautiniuose užeigų namuose yra buvojęs, tas be abejo, tebeturi prieš akis tą tautybių mišinio slėgiantį vaizdą. Iš čia neretai plinta juodųjų rąnkų nutarimai ir suokalbii, čia samdomi ir organizuojami tarptautiniai nusikaltėliai.

Kaip gyvenime, taip ir politikoje, atsiranda žmonių, kurie slepia savo tautybę ir nenori ją būti vadinami. Taigi, kad igavus daugiau svorio, tarptautiniai nusikaltėliai susiblokavo su politiniais padaužomis, kuriems tauta tik priemonė politiniams tikslams siekti. Išnaudodami žmonių skurdą bei vargą ir jų siekius pagerinti gyvenimą, o taip pat išlaisvinti iš visokeriopo išnaudojimo, sukūrė tarptautines organizacijas — internacionalus. Demagogija, meilė, teroru ir žudynėmis jie per eilę metų tą pačią darbininkų ir vargšų žmonių rankomis, tiems patiems žmonėms išmūrijo tarp-

tautinį kalėjimą — Sovietų Sąjungą.

Deja, prie šio kalėjimo statybos savo kairiasias rankas yra pridėję dalis ir mūsų tautiečių. Į tą kalėjimą pateko ir mūsų tauta. Jo prižiūrėtojais, skyrių viršininkais ir capais buvo paskirti statybą vykdę kontraktoriai bei statybininkai.

Ir laisvose šalyse atsiranda kalciančių geležinius pančius laisviems broliams, laisvų kraštų piliečiams. Persimesdami iš kairės į dešinę, gyuoja ir bujoja iš politikavimo. Dar daugiau. Jie laikomi net kovotojais prieš komunizmą, prie kurio sukūrimo yra daugiau nei pirštus prikišę. Dabargi neretai laikydami savo senųjų nusistatymų ir kovodami su "vidaus priešais", tautinio nusistatymo žmonėmis, netiesioginiai padeda komunistiniam internacionalui. Betgi, istorija be progandos. Praeis laikas ir ji parodys tikrąjį šių "kovotojų" veidą.

Kartas nuo karto spaudoje pasirodo žinios apie Vidurio Europos ir kitas sąjungas, į kurias korporuojama Lietuva. Gražlyškiai apie tai čiulbama. Juodas darbas ir emigraciniai sapnai, — pagaltuotų ne vienas, jei ne anksčiau minėta skaudi patirtis. Užtat reikia budėti, kad Café International politikieriai neįsiūbuotų tų nuolatinių ir nepadarųjų suokalbii, kad beieškodami Lietuvai draugų, nesurastų jos prispaudėjų.

LAISVINIMO DONKICHOTA

Ign. Povilaitis

Jau 16 metai, kai Lietuva neša komunistinį jungą. Kraštas sunaikintas ir dar naikinamas. Tautiečiai vis tebetremiami ir tebežudomi.

Iševijos gyvenimo prasmė sukurta tinkamas vadavimo sąlygas ir sujungti visas gyvybines už tautos laisvę jėgas. Deja, laisvinimo darbas neina tinkama vaga. Gėda, kad mūsų didžiama veiksnių kalba apie laisvinimą, o dirba ne laisvinimo, bet subankrutusių partijų reikalus, kas valdys Lietuvą ateityje, kai ji bus laisva; krikščionys demokratai, geri "Naujienu" specialistai ar tautininkai? Nūn ieškoti laisvinimo darbų veiksnio, būdų tas pats, kaip saulelę vidurdienį ieškoti horizonto viršūnėje mėnulį.

Gaila žmonių ir energijos, kuri eikvojama niekais. Jie dirba daug, važinėja dar daugiau, bet vis nevedančiais į Lietuvos laisvę keliais. Ir nors visi esame lietuviai, bet mūsų veiksniai sukurti ant smėlio ir todėl kiekviena organizacija viską tempia ant savo partinio korpulio. Partijos pradždė laisvinimo darbą, nes organizacijų viršūnėse nemažai randasi tokių žmonių, kurie turėtų sėdėti kalėjimuose, o ne prie laisvinimo darbo.

Kovoje prieš internacionalinį komunizmą, partijos, kaip skaldantis tautos vienybę akstinas, ne reikalingos ir jos kovos nelaimės. Kovos prieš komunizmą sėkmingumą laiduos tik vieningas, sucementuotas viso pasaulio frontas. Keista, kad mes daugiau pradėjome kalbėti apie ruošimą arbatėjų

ir iškilmingų vakarienių, nei apie mūsų tautos priešus komunistus. Kitais žodžiais tariant, daug kalbame apie varlę, bet tik retas teuzisimename apie varlės amžiną priešą gandrą. Gaunasi išpūdis, kad žodis komunizmas užčiaupia burnas mūsų veikėjams.

Kalbėk ką nori, tik, gink Dieve, nekalkėk apie komunizmą ir Lietuvoje siaučiantį terorą bei tautiečių kančias Sibire. Bažnyčiose dar neteko nei vieno žodžio išgirsti apie komunizmą, kaip apie bažnyčios ir tėvynės priešą, nors kartais ir tenka laikraščiuose pasigiriant užtikti, kad prieš komunizmą geriausiai kovojanti bažnyčia, gerai žinanti, jog marksizmas yra pražūtis, gi katalikiškoji ideologija, pagal Lenina, yra liaudies nuodai. Kodėl kunigai, lyg susitarę, užmerkė akis prieš tikėjimo ir tautos priešus? Ar todėl, kad kai kurie katalikai su jais bendrauja? — Užmirštas Utrechto archieviskupio nutarimas, kad katalikams priklausyti socialistų draugijoms ir dalyvauti jų veikloje draudžiama.

Būtų labai naudinga, kad Lietuvos vokiepai tremtyje paskelbtų tokius nutarimus, kad primintų visuomenei ir Čikagos kardino lo Strich šiuo klausimu nuomonę, jei jos patys neturi. Reikia aiškiai atskirti gerus katalikus nuo šiukšlių ir tokius katalikus, kuriems Maskva yra brangesnė už Romą. Ne vieta fariziejams katalikų tarpe. Turi būti kartą pasielgta taip, kaip Kristus pasakė: — "Tie, kurie yra nei šilti, nei šalti, reikia išspauti iš gerklės".

IS BENDRUOMENES GYVENIMO

Diena su LB reprezentantais

LB Taryba rugpjūčio mėn. 31 d. Morrison viešbutyje, Čikagoje, su važiavo III-jai darbų sesijai. Į ją iš 27 Tarybos narių atvyko 19 narių. Be Tarybos narių dar dalyvavo apie 30 svečių. Lietuviškoji spauda šia sesija didesnio susidomėjimo neparodė ir pirmąją posėdžių dieną ją atstovavo tik "Laisvoji Lietuva".

Sesija atidarė LB Tarybos pirmininkas J. Šlepetys ir pats sesijai vadovavo. Invokaciją — malda atkalbėjo kun. dr. Juška. Sesija atidarius buvo sudaryta nominacijų ir nutarimų komisijos. Į nominacijų komisiją buvo išrinkti: dr. Bajerčius, kun. dr. Juška, prof. Kolupaila, gen. Reklaitis ir adv. R. Skipitis, o į nutarimų komisiją: prof. A. Bendorius, dr. Girmius ir Gaucys.

Prieš išrenkant nominacijų komisiją, tarp svečių ir Tarybos Prezidiumo pirmininko įvyko susikirtimų dėl nominacijų komisijos, kai paaiškėjo, kad ji yra sudaroma tam, kad parinktų atstovus į LB Seimą, kurį bendruomenės kai kurie nariai norėtų laikyti visos lietuviškos iševijos seimu, įvykstančiu 1958 metais New Yorke.

Sesija sveikino žodžiu: LB Tarybos narys R. Skipitis — Vilko pirmininko vardu, pasiūlydamas ir ne dviprasmiškai duodamas suprasti, kad LB buvo įkurta Vilko narių pagėdavimu.

Lietuvos konsulas dr. P. Daužvardis savo ir Lietuvos Generalinio konsulo Budrio vardu. Jo sveikinimas, kaip vertas didesnio visų lietuvių dėmesio, yra paduodamas atskirai.

Kanados LB vardu sveikino sesijoje svečio teisėmis dalyvaujant Kanados LB atstovas dr. Sungaila, akcentuodamas šių dviejų bendruomenių skirtingą struktūrą. Dr. Sungailos pareikštos mintimis sekant išeitu, kad Amerikos Lietuvių Bendruomenės organizacija, pasirinkdama daugiau kultūrinę darbo sritį, savo kelią susiaurino, kai tuo tarpu Kanados bendruomenė, apimdama viską, net ir politinę sritį, į kurią ji kreipia net daugiau dėmesio, bendruomenės veiklą ir apimtį praplėdė, duodamas suprasti, kad ir Amerikos LB toks kelias būtų tin kamesnis.

Mok. Gulbinskas sveikino Vasario 16 gimnazijos vardu, iškeldamas aliarmuojančią aprūpinimo padėtį. Iš jo sveikinimo paaiškėjo, kad pajamos krinta ir išlaikymo skolos auga. Pasilūle gimnaziją perimti bendruomenei. Ne tik rūmus, kurie verti 360.000 DM, bet pasirūpinti ir jos išlaikymu.

Mažosios Lietuvos Draugijos vardu sveikino kun. Pauperas, atkreipdamas dėmesį į išlaikymą bendros tautinės samonės.

Šaulių klubo vardu sveikino R. Skipitis.

Be čia paminėtų, dar sveikino gen. Reklaitis ir P. Dirkis bei Čiurlonio ansamblio vardu Mikulskis.

Raštu LB III-ją sesiją sveikino: Lietuvos Pasiuntinybė Vašingtone, Laisvės Komiteto vardu — V. Sidzikauskas, Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, Čikagos Lietuvių Taryba ir LB Rockfordo apylinkė.

Tarybos atliktų darbų apžvalgą padarė Tarybos Prezidiumo pirm. J. Šlepetys. Be sesijų sušaukimo, konkretesnių Tarybos darbų kaip ir nepaaiškėjo, jei neskaityti sugestijų pakeisti bendruomenės statutą, kuriam jis pasisakė esąs pasiruošęs. Tarybos veiklą, davė suprasti, laikąs silpnoka, nes nepajėgta išrinktuosius į Tarybą bendram darbui apjungti, nors jau yra praėję gražaus laiko nuo Tarybos išrinkimo. Jei vias LB veikla tik tuo ribotųsi, kuo apsiriboję Taryba ir tik tiek būtų atlikti iš viso, tai LB organizaciją reiktų laikyti pusgyvyje arba net ir mirusia.

Centro Valdybos pirm. Barzduko pranešimas, iš pat pasakytų pirmųjų sakinių, kai kurių Tarybos narių tarpe sukėlė tiesiog nepasitenkinimų audrą, o svečių tarpe atvirščiai. Kai kurie Tarybos nariai jo kalbą pertraukdami ir

pranešėją pakaltindami, būk jis ne į tėmą kalbąs, tikrumoje reikalavo įvesti cenzūrą. Šitoki Tarybos narių elgesį reikla laikyti visuomeniniu išsiokkimu, kas matė, kad žmogui, kuris yra laikytinas faktinai viso LB judėjimo darbo akstinu, tas žmogus, kuris faktinai suka visą LB ratą ir, reikia pripažinti, sėkmingai ir nuosirdžiai suko, buvo norėta užčiaupiti burną. Dr. J. Bajerčius ir dr. Nasvyčio išikišimas ir iš svečių tarpo pasireiškęs sujudimas bei nepasitenkinimas, išsiokkėlius kiek sulaukė, bet jie per visą pranešimo laiką, sėdėdami lyg ant adatų, pranešėją stengėsi trukdyti.

Kodėl buvo norėta C.V. pirm. Barzduko kalba cenzūruoti?

1. Kad iškėlė nuomonę, jog LB reprezentantai negali būti drungniais sentimentais, kad negali užsiimti bergždžia prabanga, kai tėvynėje broliai žudomi, kai nutautinama greičiau nei galvojama, kad kai kurie jos vadovai į bendruomenę neša desorientaciją ir palaidumą, kad Tarybos nariai neatliko, ką turėjo atlikti;

2. Kad LB balsas turėtų būti aiškus ir be kompromisų;

3. Kad iškėlė bendruomenės narių nepasitenkinimo faktą už bendruomenės lešomis paremtus kai kuriuos politinius veiksnius;

4. Kad moraliai parėmė Lietuvos Tautinės Sąjungos ruošta Vašingtono sąskrydį ir Diplomatinio Sefo vizitus Amerikos lietuvių kolonijose;

5. Kad davė nedviprasmiškai suprasti, jog visos lietuviškos politinės srovės yra lygiai lietuviškos ir bendruomenė partine prasme yra nepolitinė, tačiau yra ir bus politinė kovoje už krašto išlaisvinimą;

6. Kad ne tik parapijinių mokyklų seselėms, mokančioms mūsų vaikus, ruoš lietuviškoje dvasioje kursas, bet ir lietuviškų parapijų kunigams, kad jie būtų lietuviškesni. Šitai pasakius girdejosi, kai vienas iš svečių pusbalčiai sušuko: "pirmoje eilėje iš Brighton Parko Mozeriui".

7. Kad nusiskundė, jog kai kurios lietuviškos parapijos nenori bendruomenės į savo patalpas įsileisti.

Iš C.V. pirmininko Barzduko pranešimo taip pat paaiškėjo, kad Amerikos Lietuvių Bendruomenė dabar yra suorganizuota į 6 apygardas su 66 apylinkėmis. Organizacinei tvarkai ir judėjimui palaikyti, esą, Centro Valdyba yra išleidusi 18 aplinkkraščių, padariusi 38 posėdžius ir jos pirmininkas yra apvažinėjęs keletą apylinkių bei apygardų. Kad vien geresnio ir sklandesnio organizacinio pasireikimo vedinas, bent 8 kartus yra atlankęs Čikagą, judriausį visų LB vieneta. Kad yra išleidusi 78 puslapių bendruomenę liečiančių informacijų. Bet nežiūrint visso to, kad kurios vietovės esą padarandios didelį veiklumą, o kai kurios ir apsnūdima. Čia jis išvardino pavyzdžius vietovės. — Veiklos apimtims ir atliktų darbų gausumui, pirmoje vietoje stovinti Čikagos Apygarda su 18 apylinkių, antroje vietoje paminėjo — Cleavelando skyrių, kuriam vadovauja LAS bičiulis J. Virbalis ir trečioje vietoje Detroito skyrių, vadovaujamą Kutkaus. Jo žodis buvo gyvas, gilus, nuosirdus, prasmingas ir įtikinantis. Kovingumo dvasia impulsinga, kovojanti. — Bliauvų ir kritiškas žvilgsnis į LB ateitį, kelė pasigėrėjimo jausmą ir, svečių tarpe, kiek teko pastebėti, sudarė išpūdį, kad tiek organizacinių gabumais, tiek jo užsimojimų platumu netenka paabejoti. Jo pranešimas beveik visų svečių buvo palydėtas su pasitenkinimo šypsniu ant lūpų, o pabalios — gausiomis katutėmis. Vertinant tiek patį pranešimą, tiek ir rodomą visuomeninio sugyvenimo supratimą, gavosi išpūdis, kad jei lietuviškoji iševija turėtų daugiau a la barzdukų, virbalių ir jiems artimų, tai ji visa ne tik degtų kovos ir nenulįstamo darbo dvasia, bet ir jautų vienodą malonumą kelyje į dangų ar pragara.

Geležinio fondo iševijoje

LB organizaciniais reikalais kalbėjo CV vicepirm. dr. A. Nasvytis. Savo kalboje jis nieko naujesnio neįnešė, jei neskaityti "Laisvosios Lietuvos" bendradarbio 1954 metais reziumuotos minties Geležinio Fondo reikalui, straipsnyje "Ir Tu ir Aš galime būti Lietuvos partizanai". Nesinorėtų dr. A. Nasvyti apkaltinti nesiorientavimu, bet vis tik jis, Geležinį Fondą rekomenduodamas, rodosi turėjo pažymėti, kad tai ne originali mintis. Gal dėl nežinojimo pamiršo priminti, kad toks fondas po a. a. Jono Mašoto mirties faktinai veikia ir jo sąskaita yra atidaryta 1954 m. Mutual Federal & Savings Association, Čikagoje, tik jo veikla nėra išvystyta dėl nepalankių esamų fondų sukeltų abejonių lietuviškoje visuomenėje ir dėl klausimo, ar apsimoka užlaidyti tokios paskirties fonduose didžiulės pinigų lėšos.

Dr. A. Nasvyčio mintimis sekant, finansinis Lietuvių Bendruomenės pajėgumas yra viena iš būtiniausių sėkmingos veiklos sąlygų. Viena iš priemonių toms sąlygoms sudaryti yra eilės asmenų iškelta Bendruomenės Fondo idėja. Pagal patiektus fondo brožuus, fonde atsidūrusios pagrindinės sumos būtų niekad neliečiamos. Fondas būtų ilgalaikis. Su Lietuvos Nepriklausomybės atstatymu, lietuvių tautinė grupė JAV neišnyksianti ir ji šio fondo nuosimčiais visada galėtų verstis siekiant kultūros ir lietuviškųjų reikalų išgyvendinimo.

Fondo lėšas sudarytų:

a) Amžinųjų LB narių įnašai; b) testamentiniai ir kiti palikimai; c) proginės ir atsitiktinės lietuvių bizno įstaigų, imonių ir paskirų asmenų aukos ir d) laikina fondo pajamų rūšių sudarytų sąlyginiai palikimai — Lietuvoje esantiems giminėms arba specialiams Lietuvos reikalams skirtos ar paukotos sumos. Šitai akcentuodamas prelegentas pareiškė, kad apie 1 milijonas dolerių kasmet nueina į Amerikos valstybės iždą iš čia mirusių lietuvių ir nepalikusių jokio testamentu.

Reziumuodamas savo mintis Geležinio Fondo reikalui, dr. A. Nasvytis pareiškė, kad riboti apskaitinėjimai rodą, jog šitokio fondo idėja rastų visuomenėje pritarimo ir kartu sudarytų materialią paramą bei atramą lietuvių bendruomenės tikslams bei uždaviniams vykdyti.

Švietimo reikalai

LB švietimo reikalais kalbėjo CV švietimo reikalams narys I. Malėnas. Kalbėjo gana plačiai jaunpomenės auklėjimo klausimų. Šis klausimas yra bene vienas svarbiausių, deja, jis, kaip paaiškėjo iš prelegento kalbos, yra susijęs su nemažomis išlaidomis. — Švietimo skyrius yra gana daug atlikęs: yra paruošęs dvylikmetės mokyklos programą ir parengęs mūsų mažiesiems eilę vadovėlių, kuriuos reiktų išleisti. Prie vadovėlių parengimo esą dirbęs jis pats ir jo kolegos buvusieji Lietuvos mokyklų mokytojai Lietuvoje. Mūsų mažiesiems paruoštas vadovėlis, savo patrauklumu esą negali būti lyginamas su kitų kraštų mokykliniais mažiesiems vadovėliais. Deja, ji išleisti nelengva, nes vien už atspausdinimą tekų mokėti iki 7.000 dolerių. Tuo tarpu lietuviškai dvylikmetei mokyklai tekų išleisti ne viena, o bent kelis dešėtkus vadovėlių, kad vaikus išlaikius atitinkamoje padornuoje ir lietuviško supratimo aukštumoje. Jo visą kalbą ir pareikštas mintis apimti šiame trum pame reportaželyje, neįmanoma ir todėl lauktina, kad prelegentas su savo mintimis pasirodys lietuviškos spaudos puslapiuose. Tokios mintys negali būti slepiamos užrašų knygtuse ar pėletė rašomuose stalčiuose bei lagaminuose.

LB kultūros reikalais kalbėjo A. Mikulskis, išskeldamas Dainų Šventės, Kultūros Kongreso, Jaunimo Kongreso ir Tautinių Šokių Šventės svarbumą apmirusiame ir politikų slopinamame lietuviškos iševijos gyvenime. Pasidžiaugęs laimėjimais, kuriuos vainikavo Čikagos LB Apygarda, šalia pasi-

sekimo, paminėjo ir kai kuriuos nepasisekimus, išplaukusius gyvenimo iš techniškosios pusės, ypač Dainų Šventės metu, kai jos priekyje stovėjo ne šios rūšies specialistai. Ypač buvęs negeras parinkimas lydėti kai kurias lietuviškas dainas su orkestru, stovėjusiu gana dideliame atstume nuo dainininkų. Taip pat p. A. Mikulskis pasisakė ir prieš nelietuviškos operos pastatymą Lietuvių Bendruomenės Seimo metu New Yorke 1958 metais. Jo supratimu, tai būtų nesąmonė, ne tik statyti svetimą operą, bet ir galvoti. Jei, girdi, nebūs galima techniškai pastatyti misteriją, tai galima bus išėiti su lietuviškomis kantatomis, kurias atliks didesnieji ir pajėgin gesnieji choralai, lydimi orkestro.

Finansiniai reikalai

Finansiniai reikalais kalbėjo J. Staniškis. Kalbėjo kaip tikras Lietuvos ūkininkas. Ramiai, giliai, gaspadoriškai. Ties šiuo klausimu, kaip grynai bendruomenės vidujiniu, susitoti ilgiau netenka. Bet tenka pasakyti, kad žiūrint iš formaliosios pusės, p. Staniškio pareiškimai buvo verti didesnio narių dėmesio ir rodė tam tikras spragas organizacine prasme.

Prasidėjus diskusijoms, jose galėjo dalyvauti ir sesijoje dalyvaujau svečiai. Pirmiausiai buvo iškeltas klausimas dėl didelės sąmata sudarymo, ruošiant LB Seimą. Svečių, o taip pat ir čikagiečių pareiškimu, kurie turėjo šiek tiek patyrimo iš suruoštos Dainų ir Tautinių Šokių šventės, siūlė numatyti Seimui rengti komisijos 34.000 dolerių sąmatą sumažinti per pusę, tuo labiau, kad Seimo rengimo fondas lig šiol dar tebėra tuščias. Rengėjai nenusišleisdami tvirtino, kad sąmata negali būti ti mažinama ir visa LB turi būti jo įvykdymo prisidėti. Kai Kanados atstovas dr. Sungaila, diskutuodamas Seimo rengimo klausimais vėl pakartojo Kanados bendruomenės giesmelę, kad reikia bendruomenei reikštis ir politiniai, prel. Balkūnas, atsakydamas į kitus klausimus, dėl bendruomenės susidėjimo su viena ar kita politine grupe bei junginiais, davė aiškiai suprasti, kad tai būtų nemalonus visos lietuviškos atmosferos užteršimas nemaloniais kvapais. Bendruomenė neatsisako nuo politikos krašto laisvinimo prasmės, neatsisako kovos prieš krašto pavergėją, bet ji su mūsų politiniais veiksniais susidėti negali.

Dar būtų neprošalį pastebėti ir Kultūros Fondo pirmininko J. Kreivėno pareiškimus, bet jų čia neminėsimė, nes jie pilnai sutapo su CV pirmininko St. Barzduko kritiškai išreikštomis mintimis. Tarybos sesija pirmąją dieną buvo pradėta apie 11 valandą ir su 1 val. pietų pertrauka užtruko iki 7 val. vakaro. Reikia dėkoti LB reprezentantams, kad jie leido Tarybos sesijos posėdžiuose dalyvauti ir svečiams, tuo suteikdami galimybę LB vadovus ir patį veikią pažinti iš arčiau. Be to, ta pačia proga tenka apgailestauti, kad be reikalo kai kurie Tarybos nariai baiminosi nuosirdžių ir ver tų rimto dėmesio CV pirmininko St. Barzduko pareiškimui. Be reikalo Kanados LB atstovas dr. Sungaila siūlė lietuviškąją bendruomenę apvilkti purvinais ir nemaloniai atsiduodančiais politiniais drabužiais, kurių ji taip kratos. Be reikalo nusiskundė kai kurie svečiai, kad nei vienas lietuviškas laikraštis nepralaidžia minties, kad LB gali kalbėti visos lietuviškos iševijos ar net visuomenės vardu. Ši sesija (bent jos pradžia) parodė, kad LB tokio pripažinimo gali sulaukti, jei ji ir toliau eis tikrai nepartininiu keliu. Pripažinimas turi išplaukti ne iš reikalavimų, o iš darbų. Tą, mano nuomone, galima sulaukti, tik reikia kantrybės ir daugiau valstybinio supratimo.

J. Masionis

Mažoji Lietuva NEMUNO DELTA

A. Nevardauskas, Čikaga

PO POTVINIO — PAVASARIS

Ledams nugarmėjus į jūrą ir atslūgus vandeniu, Nemuno deltos žemių plotai vėl prisijungia prie potvinių metu atkirto žemyno. Žemesnėse vietose telkšnuojusius liūmus išgarina saulė ir džiūdamas sugeria žemę. Vienur mažiau, kitur daugiau pratekėję potvinių vandenys paliko dumbliu apneštas pievas ir laukus. Bet būna ir išimčių. Kai kuriose vietose milžiniškos vandens srovės ne tik palieka išneštus griovius, bet besilgrūdami ledai išplėšia žiemkenciu ir pievų vejai, palikdami gilias duobes. Žodžiu, būna visai. Bet vos tik oras atšalą ir saulutė išslydo padangės linksmiau nusispyso, ima kaltis iš žemės žolė. Ir ne nepajunti, kaip kalvas, lygumas ir slėnius, padengtus blizgančiu ir gleivėtu purvu, aptraukia žaliuoju šydu, gležna žaluma. — Dieną iš dienos žaluma tirštėja ir vis santūriau apdengdama žemės paviršių, daugiau priglaudžia paukščių — paukštelių, sugrįžusių iš šiltų kraštų.

Nemuno delta paskęsta į tolius viliojančiame tvaikė. Paukščiai čiaukšdami pievose, paupių ir pamarių krūmuose, suka lizdus. Jų saldūs čiulbesiai dieną ir naktį sklinda virš Nemuno — senelio srauniųjų vandenų, o sodų ir paupių medžiai, išsiūpuoję žiedais — svaigina didįjį milžiną savais kvapais. Darželių žaliųjų rūta, skleidama savąjį kvapą, klebsta Lietuvos — Prūsų žemėje klebtintį pavasarį.

Pavasaris plaukia, takeliais, takais, keliais, vieškeliais, kloniais, lygumomis, kalvomis, upėmis, ežerais ir jūromis. Pavasaris plaukia deltoje pažadindamas augmeniją naujai prisikėlusiam gyvenimui. Jų gaivalinga jėga užkrečia ir gamtos viešpatį žmogų, supančiuojuo jį naujų užsimojimų baruose, suteikdama energijos atlikti prieš akis atsistojusius darbus. O tų darbų begalės: laukuose, pievose, daržuose ir t. t. Nemuno deltos gyventojai ypatingą dėmesį kreipia į pievas, todėl pievų savininkai ar nuomininkai lygina kur miarausius, išgraibsto potvinių metu sunęstą šlamštą, sudagina. Tuo darbas jų ir baigiasi iki šieno pūtės, nes visą kitą jie palieka Tverėjo valiai, laukdami vėsiškos žolės derliaus.

ŠIENAPIŪTĖ

Nemuno deltoje pievos yra sienaujamos du kartus per sezoną. — Pirmoji sienapiūtė prasideda atšventus Jonines. Sienapiūtė Nemuno deltoje pareikalauja didžiulio darbo jėgų įtempimo. Tad, vos tik Jonines atšventė, visoje apylinkėje skamba dalgiai, tarška žolei kirsti mašinos, liumpėsja griebarkos, aidai moterų ir vyrų balsai, skamba dainos. Platieji tolai pakvimpa vystančių šienų. Kur tik akys siekia, linguoja vyrai, prunkščia traukdami šieno kertamąsias mašinas arkliai, klojas margažiedžių pradalgiai. Vos praslenka keletas dienų nuo sienapiūtės pradžios, žiūrėk, pradeda dygti šieno kupetaitės ir dygsta lyg grybai po lietaus. Visoje apylinkėje per kelias savaites girdi vien dalgių plakimą, jų galandymą, skambėjimą, krintančių pievų nuo dalgių smūgių švilpėjimą. Iš kuo petaičių išdžiūvęs šienas pereina į kiauilytes (taip vietos žmonės vadiną pailgos formos šieno kūgi, sukrautą tiesiai ant žemės), o po kiek laiko — į vežimus ar kūgius.

Iš privažiuojamų ar artimesnių vietų, išdžiūvintas šienas yra kraunamas į vežimus ir vežamas į klojimus. Kai prasideda šieno veži-

mas, tai vienas vežimas žalio šieno seka kitą ir primena tyrumų karavanus.

Tolimesniųjų ir sunkiau vežiamais privažiuojamų vietovių pievose išdžiūvintas šienas yra kraunamas į kūgius. Vieta kūgiams paprastai yra parenkama aukštesnėse pievų vietose. Kūgiai yra dedami ne ant žemės, bet ant specialiai parengiamo paukštinimo. Paukštinimas parengiamas sekančiu būdu. Į pievą yra kalamai kuoliai ir prie jų kryžmatis yra pritvirtinamos kartys, o ant karių yra kraunama eilė iškirštų iš paupių krūmų ir žabų. Kokį plotą ir kokį aukštį kūgis pasiekia, galima spręsti iš to, kad į vieną kūgį paprastai sukraunama net iki keliolikos vežimų šieno. Kūgiuose sukrautas šienas yra paliekamas stovėti iki užšalą, t. y. iki pasidaro galima prie jo privažuoti.

Kūgiai kraunami dideliu rūpes tingumu. Kiekvienas naujai padėtas šieno glėbys yra kietai suminamas ir kūgis užbaigiamas smailėjančia viršūne, tokiu apskaičiavimu, kad ant jo kuo mažiausiai laikytųsi užkritę lietaus lašai. Užbaigtas kūgis yra gerai apgraibstomas, o jo viršūnė yra pridengiamą nendrėmis ne tik kad rudens liūtys nepermirkytų, bet kad ir negalėtų jame raustis vėjas.

Betgi, ne visas šienas neprivažiuojamos pievų vietose kraunamas į kūgius. Vėrtelkos, iš didesnių išnuomuotų pievų plotų, išdžiūvusį šieną labai dažnai išgabena baidokais ir nuplukdinę į vietoves, kur šienas perkamas, iš jų iškrauna, pasveria ir parduoda.

Pabaigus susitvarkyti su pirmąja sienapiūte, pievose įsiviešpatuoja tyła. Iš pageltusių pievų ražienojų, gan lėtai pradeda ryškėti naujos žalumos atšovais. Antroji žolė auga ne tokiu gajumu, kaip augo pirmoji. Žaluma ir ta ne tokia ir gana. Gal todėl, kad ją tik retas žiedelis tepuošia. Ir tai yra suprantama. Žemė po rūgdens ir žiemos poilsio per daug sulčių atidavė pirmajai žolei. Net paukščiai ir tai atrodo ne tie. Vietoje gražiųjų melodijų, besisūbuo dami medžių ir krūmų šakose, būriais pakildami ir vėl nusileiddami, tik čirškia. Medžiai su krūmais ir tie lyg bijodami, kad jų neištiktų pievų dalia, tarsi protos to ženklan, savo žaliuosius lapus pradeda dažyti įvairiaspalvėmis varšomis ir nuo savęs nusimesdami, leidžia pavėjuoti. Vietoje navašario purienų atšlaitės puošia išsirpusios avietės, o sodūs — serbentų kekės ir vaisiai.

(Bus daugiau)

"LAISVOSIOS LIETUVOS"

Administracijos darbo valandos: pirmad., antrad. ir penktad. — nuo 9 val. iki 2 val. dienos; ketvirtad. — nuo 1 val. iki 8 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. dn. Trečiadieniais uždaryta.

Telefonai: laikraščio administraciniais ir piniginiiais reikalais, skambinti leidėjui tel. LA-3-4216 arba administratoriui RE-5-5424, darbo dienomis vakarais nuo 6 iki 7 val.

ODOS!

ODOS!

J. LEVISO — wholesale

Leather — Findings, 424 So. Central Park.

Phone Van Buren 6-4323.

Paskambinus rytą prieš 7 val. 30 min. ir po 8 val. 30 min. vakare, pristato į Jūsų nurodytą vietą odas padams ir puspadžiams. Atvažiuoja su pilnu troku ir patys galite pasirinkti. Batų taisytojams ir siunčiant odas į Lietuvą — geriausias pasirinkimas.

Redaguoja: R. Mišauskas, Edv. Šulaitis ir R. Vėžys
Redakcijos adresas: 1443 So. 49 Ave., Cicero, Ill.

ANT MŪSŲ PECIŲ

R. Mišauskas

Per Jaunimo kongresą Čikagoje iškilo keletas dalykų, kuriuos daug kas pastebėjo. Vienas iš ryškiausių, tai mūsų pasisakymai dėl vyresniųjų susiskaldymo, piaučių ir jaunųjų protestai prieš tai. Tas rodo, kad jaunimas pradeda priauti ir suprasti vienybės reikalingumą. Tas rodo, kad jis viena pakopa pakilo aukščiau. Bet jaunimo kongresas nepastebėjęs praleido faktą, nei kiek nemenkėsi, o gal net svarbesnį.

Buvo laikai, kada Amerikos lietuviai Washingtono įteikė peticiją su milijonu parašų. Reiškia, Amerikoje yra ne vien naujieji ateiviai. Senieji daug pastatė bažnyčių ir įvairių pastatų. Philadelphijoje ir dabar stovi 2 didžiuliai pastatai, abu keturių aukštų, su salemis, susirinkimų kambariais ir pan. Abu namai lietuvių pasta tyti ir lietuviškus klubo vardus turėjo. Prieš atvykstant naujiesiems ateiviams, Čikagoje veikė Kęstučio choras, kuris nesulaukęs nei vieno dainininko iš naujai atvykusiųjų, ir palygines savo repertuarą, sakysim, su Čiurlionio ansambliu, iširo, palikdamas bankelį šimtus dolerių, kurių niekas negali pajudinti. Ta milijoninė senųjų ateivių grupė, "antroji Lietuva", iširo ir sklaidydamosi dingsta, užleisdama kelią porai de setų tūkstančių, savo didybe švytinčių, naujųjų ateivių... (dypuku).

Kaip visa tai įvyko? Mes atvykę į šį kraštą ir nuvykę į senosios lietuvių ateivių kartos surengtus piknikus, kai jie prie alaus bokalo su gerokai anglišku akcentu traukė: — "kai š turėjau kaimė mergelę", ar dar senesnės dainas, jiems nepadėjome. Mes traukėme moderniškas dainas, nors pilsnai galėjome prie jų dainos prisidėti. Jie ir norėdami prieš mūsų prisidėti negalėjo, nes nemokėjo. Tada buvo pasijukta iš trečios lietuvių kartos angliško akcento. O kaip šiandien? Ar daug naujųjų ateivių vaikų moka lietuviškas dainas? Daug jų lietuviškai visai nemoka! Nereto patrijoto vaikai jau suspėjo sukurti mišrias šeimas... Mes su atsivežtuju intelektualumu ir gabumais, nepajėgėme suprasti paprastų, per tris generacijas Lietuvai plakusių širdžių ir pakirtome šaknis lietuviškumo medžiui. Amerikos lietuvių jaunimas, susidūręs su naujai atvykusiu jaunimu, prarado norą laikytis lietuviškumo.

Tiesa, šiek tiek jo dar turime, bet jau ne trečdalis nėra to, kas buvo. Prieš mūsų atvykimą Vasario 16 d. minėjimų proga, sakysime Čikagoje, buvo surenkama dešimtys tūkstančių dolerių Lietuvos vadavimui, o šiandien vos pusė to. Seniau buvo chorų su šimtu ir daugiau dainininkų ir su tvirtais finansiniais pamatais, o šiandien jie išnyko arba baigia išnykti. Įvairios draugijos ir klubai, įsteigti senųjų ateivių lietuvių, tampa dedideliu puslapiu lietuvių veiklos istorijoje. Ir visa tai įvyko tik todėl, kad tremtiniai nenorėjo prisidėti ir tobulinti, bet vadovauti. Jei ir toliau taip eis, tai ar bus kam vadovauti?...

Gal kiek karčios šios mano mintys, bet teisingos. Išsikalbėkime su Tautinių Šokių Šventės buvusiu vadovu p. B. G. Shotu, ar su kitais senesniais lietuvių ateivių veikėjais ir pamatysime, kad jie visi tai patvirtins.

Štai į Jaunimo kongresą buvo pakviesti Lietuvos vyčiai. Deja, jie kongrese nedalyvavo. Sekanti mėnesį jie buvo sušaukę savo kongresą Californijoje, ir atrodo, kad ten niekas nedalyvavo ir iš mūsų.

Ir jie ir mes esame lietuviškasis jaunimas, o sueti į vieną būrį kaž kodėl negalim. Kiek mes turime Amerikos lietuvių studentų sąjungoje? Kiek skautuose, ateitinukuose, santaroje? Jų tikrai yra daug, jei ne daugiausiai. Ir štai mes operuojame milijonine lietuviška jėga, kada tikrovėje tik sau jėgą naujųjų ateivių vardu galime operuoti.

Ant mūsų pečių! Ant studentiško jaunimo pečių krenta sunki našta sujungti, gražinti lietuvių tarpan tūkstančius čia gimusių lietuvių, kurie prieš keletą metų, neradę mummyse lauktosios šilumos, nuėjo ir eina jos ieškoti kitur. Kaip visa tai padaryti, yra kitas klausimas. Šis sprendimas mūsų visų turi būti surastas.

Kada vyresnioji karta piauana si ir leidžia pinigų pasivažinėjimams, kad piaučytės paastrinus, mes neriamės iš kailio, kaip sukelti \$5.000 "Lituanus" leidimui. Artimoje ateityje ant mūsų pečių, atrodo, kris dar sunkesnė našta, nes gal būt reikės "Lituanus" tirražą patrigubinti, jį pradėjus siuntinėti nutautėjusiam Amerikos lietuvių jaunimui. Paramos iš mūsų politinių veiknių per daug nesitikiškime, nes senųjų rietenoms nesimato galo. Gaunasi išpūdis, kad jų verdama košė teks valgyti taip pat mums.

STUDENTAI PAVERGTOJE LIETUVOJE

Savaitraštis Nepriklausoma Lietuva savo paskutiniuose numeruose buvo patalpinęs vieno studento (vilniečio) laišką, gautą Kanados lietuviu, kuriame ryškiai atsispindi dabartinės Lietuvos studentijos gyvenimas.

Kolega iš Vilniaus štai kaip rašo: "Jums tur būt neaišku, kaip studentai gyvena. Juk dabar retas dirbantysis gali vaikus leisti į mokslo, nes gaunamo atlyginimo už darbą darbininkui neužtenka pragyvenimui..."

"Kieno tėvai gyvena universitetiniuose miestuose, tie gyvena patys tėvus. Bet daugumas gi "sankiuolotai" (bekelniai. Red.), kolūkiečių vaikai. Diktatoriaus nieko geresnio nesugalvojo, kaip studentams daryti bendrabučius ir duoti stipendijas. Bet tai yra badmirių gyvenimas."

"Studentas gauna 200 rublių mėnesiui. Ką tai reiškia, galima suprasti iš to, kad studentiški pietūs kaštuoja 3 rubliai ir 50 kapeikių (valgykloje pietūs apie 12 rublių). Be to, stipendija neduoda maitinimo mokslo metams, bet tik tiktai mokslo laikui. O vasarą, kai mokslas užsidaro, reikia gi kaip nors gyventi. O kai stipendijos yra badmiriškos, dar norisi kokią rublį susitauptyti. Todėl reikia vasaros metu rasti kur nors darbo. Okupantinė valdžia Lietuvoje darbo neduoda, todėl būtina jo ieškoti už tėvynės ribų. Dabar jums bus aišku, kaip "savanoriškai" Lietuvos jaunimas išvežamas į plėšinius, socialistinę statybą, į anglių kasyklas ir t. t."

Bendrabučiuose studentų gyvenimas sunkus ir pagal gaunamą stipendiją brangus. Bendrabučiuose vienam studentui skiriama 9 ketvirtainiai metrai grindų plotas, už kurio iš jo gaunamos stipendijos išskaitoma po 60 kapeikių už kvadratą, o jeigu kam tenka daugiau ploto, tai išskaitoma po 5 rublius už kiekvieną likusį kvadratą."

"Be to, stipendija ipareigoja. — Už stipendiją reikia privalomai atidirbti. Tai jums vėl paaiškės,

reigą); (c) lietuviškai visuomenei labai mažai rūpi bet kuris pasireiškimas, kuris nesuteikia tiesiogiai pajuntamos naudos. Gal tai aštraus interpretavimo galimy bės, tačiau juk kiekvienam aišku, kad tokie daviniai jaunimo idealizma ir darbštų pasišventimą informaciniam darbui veikia neigiamai, nes jaučiasi vieni, kuriems niekas nenori ar neranda reikalo padėti.

Ar iš tikro šio informacinio leidinio vertė tokia menka mūsų tautiečių akyse, kad jo nverta remti, kad toks tvirtinimas būtų netikslus, tai nuomonei paremti turime 2 motyvus: (a) pačių skaitytojų — svetimačių atsiliepimus bei (b) mūsų tautiečių, kad ir ne daugelio, nuostorių parąm ir pa drąsinimus — paskatinimus. Trum pai į abu pažvelkime: keletas pavyzdžių, liečiančių skaitytojų — svetimačių reakcijas. Viename garsiam universitete dėstąs profesorius praėitais metais nuvykęs į Prancūziją, Paryžiuje įsigijo dail. Kasiulio menką kūrinių. Metus vėliau į jo rankas pateko LITUANUS numeris, kuriame apie Kasiulį buvo rašyta. Minėtas profesorius, pasikvietęs lietuvi, plačiau apie dailininką pasiteiravo, pasidžiaugė leidiniu ir ragino toliau jį leisti. Esą tik per LITUANUS jis tepatyręs, kad Kasiulis lietuvis esąs; dabar jam ir to menininko darbas kur kas suprantamesnis. Kitas atvejis: kito universiteto profesorius mums parašė laišką, prašydamas keliolikos vieno numerio egzempliorių, nes jis radęs mūsų leidinyje straipsnį, kurį gali pritaikyti savo dėstomame dalyke. Todėl norįs gauti pakankamą leidinių skaičių ir jį studentų tarpe išdalinti bei jiems tai kaip pamoką užduoti, iš kurios jie gali būti egzaminuojami. Trečias atvejis: pasirodžius leidiniui, savaitę vėliau gauname vieno mokslo žmogaus laišką, kuriame jis prašo pridėti laišką persiųsti vieno mūsų straipsnio autoriui; minėto rašinio mintys jį sudominošios ir jis norįs sueti į tiesioginį ryšį su tuo intelektualu. Iš tolioms Vokietijos ateina pasiūlymas ten pasirodžiamam žurnale parasyti straipsnį apie Sovietų Rusiją lietuviu akimis. Kansas City prieš mėnesį įvykusiame visų Amerikos bibliotekų suvažiavime tarp kitų garbingų leidinių ir LITUANUS buvo išstatytas (suvažiavime buvo apie 3500 dalyvių). Tai keletas epizodų, smulkmenų, kurios rodo, kad svetimačius pasiekiamo.

Nesunku suvokti, kad žurnalo padėtis nėra gera; reikia manyti, kad studentija visgi dar daug pastangų padės, kol galutinai nutars nutraukti šią akciją. Tačiau pabaigai rūpi išryškinti 2 pagrindines mintis:

(a) Niekas kitas (tik mes patys lietuviai), nepasirūpins informacijos klausimu; mes turime įrodyti svetimiesiems, kad esame kurybinga tauta, turinti teisę į egzistenciją. Mūsų visų pareiga sudaryti informacijos darbu tinkamas sąlygas; kiti mūsų reikalais nepasirūpins ir todėl šią iliuziją reikia šalinti.

(b) LITUANUS žurnalo pagrinde naudą atsiokiama tuomet, kada jis paduodamas į kitataučių rankas. Todėl, ne tiek vertinga jį sau užsisakyti, kiek svarbu leidinių kitiems, kitataučiams paduoti bei patį leidimą paremti auka, kuri igitinis LITUANUS leidėjus leidiniui siuntinėti tiems, kuriems jį verta siųsti.

Vyt. Vygantas

LITUANUS Redaktorius

MUSŲ TARPE

— Gediminas Dragunevičius, kuris studijuoja elektros inžineriją University of Conn., tame universitete vadovauja atsargos karininkų (ROTC) pulkui ir turi pulkininko leitenanto laipsnį.

— Vytautas Klemas šiais metais baigė Massachusetts Institute of Technology, gaudamas baka aluro laipsnį iš elektros inžinerijos. Šiuo metu dirba ir ruošiasi magistro laipsniui.

— Julius Špakevičius šį pavasarį baigė Bostono Un-tą, Bachelor of Fine Arts laipsniu, pritaikomo meno srityje.

— Savaime kyla klausimas, kodėl tesusilaukta tik tiek dėmesio. Per šiai daug išvadų, tačiau bene tiksliausiai jas galima susumuoti į tris grupes: (a) lietuvių visuomenė nemato prasmės leidių remti, nes skaito, kad informacinis darbas yra beprasmiškas; (b) tautiečiai pritaria studentų vedamai informacinei akcijai, tačiau daleidžia, kad leidinio finansinė padėtis gera ir todėl jo, t. y. atskiro individo parama nėra jau taip būtina (kaimynas už mane atliks šią pa

kodėl lietuviai yra išbarstyti po Kazachstanus, Sibirą, Tadžikiją ir t. t. Baigęs aukštąjį mokslą, ne kad nori, bet kad privalo, turi vaužuoti ir dirbti ten, kur paskiria..."

MŪSU TARPE

— Rimvydas Bajoraitis 1957 m. pavasarį Case technologijos institute Clevelande gavo metalurgijos inžinerijos Bachelor of Science laipsnį.

— Eugenijus A. Dainius baigė Mc Gill un-tą Montrealyje statybos inžineriaus laipsniu. Studijų metu jis priklausė šioms organizacijoms: dr. J. Basanavičiaus sambūriui, Kanados Liet. Studentų Sąjungai.

— Česlovas Januškevičius Mc Gill un-te įsigijo Bachelor of Engineering laipsnį. Šiuo metu jis priklauso Engineering Institute of Canada ir Corporation of Professional Engineers of Quebec.

— Algirdas Jurkus užbaigė Ecole Polytechnique, Universitete de Montreal, įsigydamas elektros inžineriaus specialybę. Jis yra gavęs stipendiją dviems metams studijoms Anglijoje, kur jis sieks "master's degree".

— Romas Mitalas, Toronto universitete studijavęs matematiką, gavo bakalaurato laipsnį ir ten pat tęsia studijas toliau.

— Juozas Stankus, gimęs 1922 m. Radviliškyje, lankęs Kauno Aukšt. Technikos mokyklą, o vėliau studijavęs Vyt. Didžiojo un-te mechanikos mokslus, juos užbaigė Toronto un-te, įsigydamas mechanijos inžineriaus laipsnį.

— Alfredas B. Bušauskas baigė Mc Gill un-tą Montrealyje, gaudamas B. Eng. laipsnį. Šį universitetą taip pat baigė ir Vytautas Paulius.

— Zigmantas Lapinas, vakarais lankęs Sir George Williams College, jį užbaigė "Bachelor of Science" laipsniu.

— V. Šimėnaitė gavo bakalaurato laipsnį iš Smith kolegijos Northampton.

— Nebraskos Un-tas suteikė bakalaurato laipsnius šioms kolegoms: K. Alminui — chemijos, S. Mickui — inžinerijos, M. Tautrimaitiui — dietikos, M. Tautrimui ir A. Totilui — kalbų.

— I. Banaitytė gavo bakalaurato laipsnį iš Hunter kolegijos, R. Grigaitytė iš New Yorko Uu-to, V. Krivickas iš Brooklyn kolegijos, A. Juodgalvis iš McMaster Un-to, S. Stancius iš St. Anselm kolegijos, Manchester, N. York.

— Audrys Bačkis baigė Šv. Sulpicijaus kunigų seminarijos filosofijos skyrių, gaudamas filosofijos bakalauratą.

— Jonas Baltrušaitis ir Leonas Pabedinskas tęsia architektūros studijas Prancūzijoje.

— Liepos mėn. 1—7 d. d. į šiaurę nuo Michigan City, Ind., įvyko VII-ji Akademinių Skautų Sąjūdžio stovykla. Čia dalyvavo virš 70 skautų akademikų.

— Čikagietė Beata Monstavičiūtė išvyko į Europą pagilinti muzikos studijas.

— Ilonos Pakštaitės ir Petro Dapkaus jungtuvės įvyko rugpjūčio 24 d., o Aldonos Vasaitytės ir Kazio Almino — rugpjūčio mėn. 17 d. Sveikiname jaunavedžius!

— Dailė Valančiūtė ir Antanas Polikaitis sudarė lietuvišką šeimą. Sekmės!

— Nekilnojamo turto pirkime — pardavimo reikalais kreiptis:

Alg. BUDRECKAS

REALETY

4081 Archer Ave.
(prie California Ave)
Tel.: LAfayette 3-3884

NAUJA
MAISTO PRODUKTŲ
KRAUTUVĖ
649 West 119 St.
Sav. Juozas Bejonis
WA 8-2009 ir FR 6-6336.

Pristato į namus, taip pat pobūviams ir parengimams maisto ir mėsos gaminius.

**AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR
Sinclair GAZOLINO STOTIS**

Perdirbami motorai, stabdžiai, transmisijos, keičiamos dalys. Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuojamas darbas.

A. STANEVIČIUS
Garažo tel: REpublic 7-9842 Namų: WAilbrook 5-5934
2641 West 71 Street

— Audronė Gaigalaitė paskutiniame Philadelphia stud. ateitininkų draugovės susirinkime — skaitė referatą.

— K. Keblys, buv. SAS pirm., atlieka karinę prievolę netoli nuo Philadelphia, New Jersey valst.

— A. Žemaitaitis studijuoja dramą Connecticut un-te. Jis yra dalyvavęs kiekvienais metais šio universiteto statomuose veikaluose. Taip pat yra vaidinęs ir Waterburio lietuvių teatre.

— Studentų Ateitininkų Sąjungos visuotinis suvažiavimas įvyks prie Detroito esančioj ALRKF stovyklavietėj rugšėjo 6—8 d. d.

— A. Gečiauskas, SAS pirm., organizaciniais reikalais lankėsi Baltimorėje ir Washingtone.

— Vaclovas Kleiza, naujasis L SS pirm., buvo moksleivių atkūry stovyklos komendantu.

— Daiva Mongirdaitė gavo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje paskirtą stipendiją.

— R. Viskanta, buvęs Korp! Vytis pirmininkas, buvo pakeltas į paskautininko laipsnį.

— Ina Bertulytė ruošiasi magistro laipsniui University of California, Berkley, Calif.

— Ina Cepėnaitė, už ypatingą pažangumą moksle, gavo iš Illinois Un-to trijų metų stipendiją pokolegijinėms studijoms tęsti.

— Kęstutis Mikėnas, Illinois Un-te baigęs architektūrą, dabar tarnauja Korėjoje Dėdės Samo kariuomenės eilėse. Jis ten suprojektavo karininkų klubą ir vadovauja jo darbams.

— Alfredas Kulys, Algimantas Banelis ir Gytis Šernas per ASS visuotiną suvažiavimą Cleve lande, davė senjoro pasižadėjimą.

— Gytis Kvedaras, Gediminas Leškys, Stasys Mickus, Jonas Šarka, Romualdas Dymša, Antanas Laučius, Algirdas Trinkūnas buvo priimti į Korp! Vytis juniorais.

— Vanda Fabijonavičiūtė — Šilupienė baigė University of Illinois Pharmacy School. Ji yra vienintelė lietuvių šiais metais baigusi farmacijos mokslus Illinois valstybėje.

— Danguolė Šeputaitė, Birutė Rackaitė, Dalia Memėnaitė, Aldona Rastenytė šoko taut. šokių grupėje per televizijos programą Detroito.

— Marytė Lekniūtė yra įtraukta į Wayne State Universiteto Detroito studentų garbės sąrašą.

SKAITYTOJAI RAŠO

AR NE VERTA PAGALVOTI?

"Vienybės" 14 Nr., skyriuje — "Vakar ir Rytoj", Vyt. Gedgaudai.

TĖVŲ ŽEMĖ

— LASO Anglijos Vietininkijos leidžiamas laikraštis. Išėina kas 3—4 savaitės. Turinys gyvas, įdomus, nušviečia ir tenykštį lietuvių gyvenimą. Ilustruotas.

— Prenumerata JAV ir Kanadoje metams — 2½ dol., atskiras numeris — 20 cent.

— Užsisakyti galima šiuo adresu: "Laisvoji Lietuva", 911 W. 32 St. Chicago 8, Ill.

— das tarp kitko aprašo, kad Rusijos jaunimas pradėjo domėtis meile, tik, deja, jos nerandąs. Mergaitės, studentės, nusiskundžiančios, kad berniukai nemandagūs, vulgarūs — tiesiai nemoralūs. Berniukai, studentai, nusiskundžia mergaičių elgesiu.

— Žinant, koks Rusijos jaunimo auklėjimas, tokie Rusijos jaunimo reiškiniai mums suprantami. Bet toliau tame pačiame skyriuje Vyt. Gedgaudas aprašo vieno Breslau pamišėlio elgesį su savo žmona. Žmogui, turinčiam nors kiek padomumo jausmą, tokią korespondenciją skaityti tiesiog šlykštu. — Bet Vyt. Gedgaudas ne tik tokią šlykštingą laikraštį skelbia. Jis dar ir nuo savęs gerą dozą cinizmo įpila. Man atrodo, kad jei su tokiais "deimantiškais" mūsų spauda jaunimą maitins, tai susilauksime Rusijos jaunimo rezultata.

— Reik apgalvoti, kad Vyt. Gedgaudas jau ne pirmą kartą pasirodo "Vienybėje" su panašiais "deimantiškais". Tas nedaro garbės ne tik autoriui, bet lygiai redaktoriui ir pačiam laikraščiui. — Ar nevertėtų pagalvoti?

Puronas
Jamesburg, N. J.

Mafia — nusikaltimų sindikatas

— Kartas nuo karto šios šalies visuomenę sudrebina kriminaliniai nusikaltimai, kurie veikia niekada nėra išaiškinami. Nors atrodo, kad visa tai, kas žmogaus protu ir patyrimu yra daroma ar siekiama, lengva pastatyti priešveiksmus, kad tuos darbus būtų galima laiku neutralizuoti. Kiekvienos valstybės saugumo pareigūnų ir jų vadovų svarbiausias uždavinys yra nusikaltimų išaiškinimas ir svarbiausias — jų užkardymas, prevencija.

— Užtat Signet leidykla, išleidusi žurnalisto, laimėjusio Politzer premiją, Ede Reid knygą "Mafia", su silaukė visuotino susidomėjimo ir įvertinimo. Ji yra rekomenduojama kiekvienam policistui ar saugumo pareigūnui bei visuomenininkui.

— Daugelis neišaiškintų nusikaltimų, o ypač žmogžudysčių yra suorganizuota kriminalinių nusikaltimų generalio štabo — Mafia. Mafia kilmė siekia 1288 m., kada prancūzų okupuotoje Sicilijoje — okupantų kareivis — nusikraudė mergiatę ir buvo jos sužadėtinio nudurtas. Tuoj pat prieš okupantus buvo įvykdytas sukilimas, šūkiu: "Morte alla Francia Stalia anelia!" (Mirtis prancūzams yra Italijos šauksmas). Iš čia ir kilo Marfia vardas, išlikęs veiksmingu iki šių dienų. Betgi, jis pakeitė savo veidą ir pobūdį, susijungdamas su vagių ir žmogžudžių organizacija Comorra, įsteigta 1417 m. Sivilė vietovėje.

— Vykstant emigracijai, tų organizacijų narių atvyko į šią šalį ir 1920 m. Atlantic City turėjo pirmąjį suvažiavimą. Organizacijai priklauso visos pelningiausios vietinių ir tarptautinių kriminalinių nusikaltimų šakos, reikalaujančios didžiulio organizacijos ne vien įvairių narkotikų transportavimo, bet gamyboje ir prekyboje. Prostitucija, lošimai ir net pasipelnymas iš politikavimo dažniausiai yra šios organizacijos darbas.

— Mafia organizacijos tvirtybę glūdi nusistatyme "Omerta". Kas reiškia: "jei būsi areštuotas ir kalbėsi — mirsi, o jei laikysies — bus pasirūpinta tavimi ir taviškais".

— Atrodo, kad ilgų metų darbas šios studijos pažinti šią organizaciją, prives prie jos neveiksmingumo bei likvidavimo.

ARS-FOTO STUDJA

3210 So. Halsted St., Chicago, Ill. daro įvairių dydžių portretus

Atlieka Studijos ir Foto mė-gėjų darbus. ir nuotraukas.

Aprūpina gera filmine medžiaga.

LIUDĖSIO VALANDOJ
Sukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Alr. Conditioned koplyčia
REpublic 7-3606 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime koplyčią arčiau Jūsų namų.

ELGIN

Only watch with
DURAPOWER
MAINSRING*

Didelis pasirinkimas įvairių vietos ir užsienio firmų

LAIKRODŽIŲ ir BRANGENYBIŲ

Sąžiningas taisymas už žemas kainas.

Mes rekomenduojame "ELGIN" laikrodžius.

A. R. JUNEVIČIUS ir SŪNUS,

YA. 7-8266

3317 So. Halsted St.

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 So. Western Ave. Tel. GROvehill 6-7575 Chicago, Illinois
Atdara: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

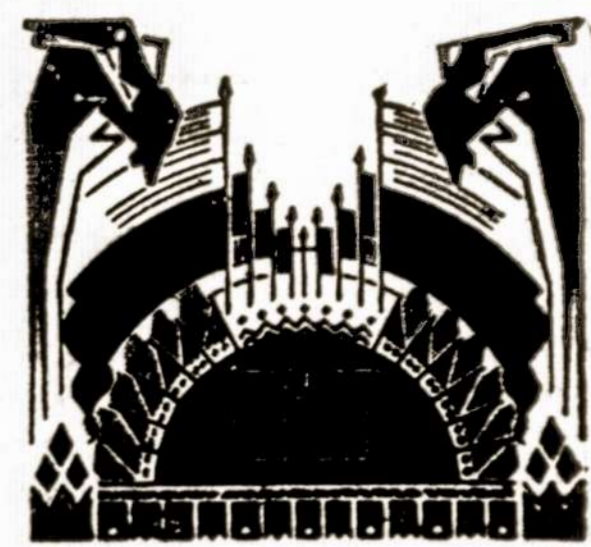
PERKRAUSTYMAS IS ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — FIGŪS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS. —
NAUJI DIDELI SUNKVEZIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMU
IRANRIAI KAIP PATYS SUNKVEZIMIAI, TAIP IR JOSŲ PER-
KRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INSCIRINTI.

JUOZAS NAJOKAITIS 2022 W. 69 St., Chicago 36, Ill.
Tel.: WAilbrook 5-9209

**JAUKIAI
PRALEISI
VAKARĄ
CICERO UZEIGOJE
LITUANICA**

pas TADĄ KAZIMIERAITI
Čia be gardžių gėrimų ir užkandžių, yra įvairių žaidimų:
4920 West 14th Str., Cicero 50.
Illinois. Telef.: TOWNhall 3-9681

Karštis ir dulkės savaitgaliais mus išveda iš miesto, į kurį
vėl sugrįžtame. —

KELIONĖSE GERIAUSIAI ATSIGAIVINSI —

**Budweiser alum
SIMULIO LIQUOR Inc.
5640 W.87.Str Oaktawn**

LIETUVISKA DRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos — asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Valstybės patvirtintos kainos.

Agentams ir brokeriams aukščiausi komisa.

AUTOMOBILIŲ FINANSAVIMAS.

Bankiniai procentai. Nauji automobiliai 4% — vartoti — 6%.
Veikia Notariatas. Smulkesniai ir nemokamai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeiškite —

JONAS KIRVAITIS

INTERSTATE INSURANCE AGENCY

6108 So. Ashland Ave., Chicago 36, Ill. Tel.: WAilbrook 5-5671

AUTO TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS

Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Firestone padangos, baterijos ir automobiliams dalys.

1934 W. 59th Street Tel.: GROvehill 6-9136

M. ČESAS, patyręs automobilių specialistas

LIETUVIŲ AUDITORIJA

LIETUVIŲ
AUDITORIJA

3133—37 So. Halsted Str. Telef. VI-2-6172

POKYLIAMS
KONCERTAMS
VESTUVEMS **4 Salės**

Moderniškai įrengtos VIRTUVĖS
(su maistu ar be maisto)
išnuojamos neaukštomis kainomis.

Jūsų patogumui
čia pat

BARAS

Jaukus putojančių taurių pavėsis
ir žavi muzika.

ĮVAIRŪS PATAISYMAI

IR DAŽYMAS

NAUJŲ NAMŲ STATYBA

LIUDAS TAUJENIS

6828 S. Maplewood Ave.

Tel.: HE. 4-5848

WALTER SASNAUSKAS

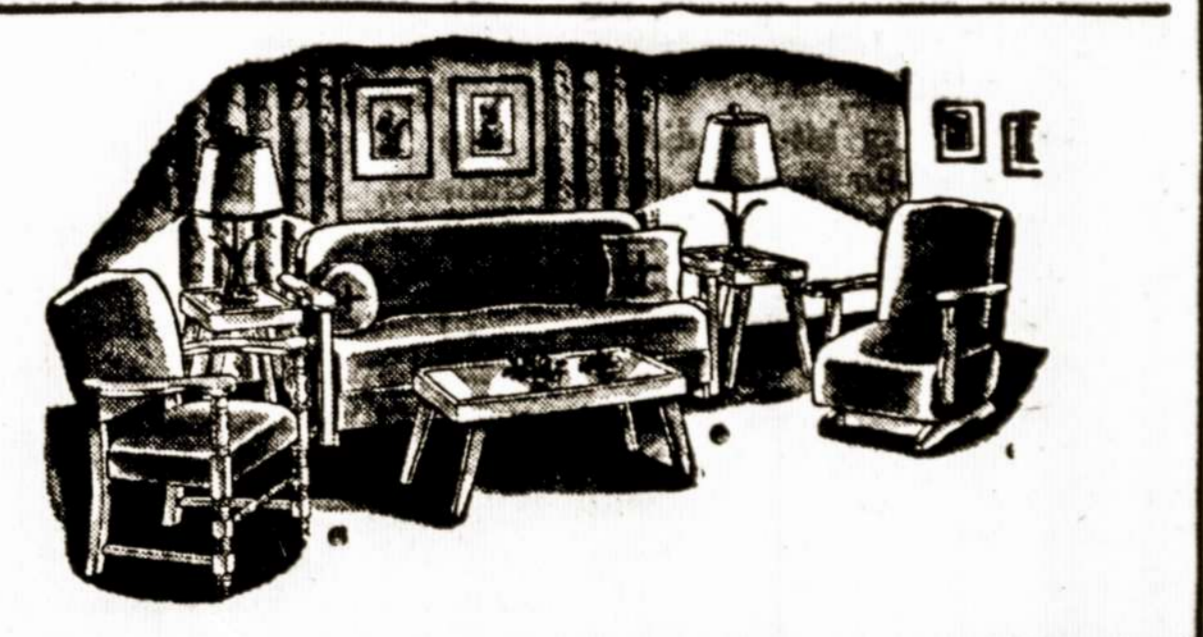
2534 West Marquette Rd.

Chicago 29, Ill.

Telef.: GROvehill 6-8402.

Stato naujus namus pagal turti ir planus.

Atlieka įvairius remonte darbus.

Moderniausius baldus, naujausius televizijos aparatus žinomias
sly firmų, įvairias krosnis, kilimus ir viską, kas reikalinga namų
įrengimui Jūs pirkite pigiau.

Lietuvių PREKYBOS Bendrovėje

ROOSEVELT FURNITURE Co., Inc.

2310 West Roosevelt (12-1 St.). Tel.: SEeley 3-4711

Pats įmonės vedėjas Feliksas RAUDONIS Jus maloniai sutiks,
parodys ir duos praktiškų patarimų Jums rūpimais reikalais.

TRUMPAI

• Šiais metais sueina 75 metai, kaip pirmosios Darbo Dienos parade New Yorke, 20.000 darbininkų, dainuodami žygiavo iš mitingo Union Square.

• Prieš 75 metus unijos teturėjo tik 45.000 narių, o šandien jos turi 18.000.000.

• Rugpjūčio 28 d. prieš 35 metus, buvo transliuota per radio pirmoji komercinio pobūdžio radio programa. 10 minučių transliacijos atsietjo \$100,00.

• LB Čikagos Apygarda š. m. rugsėjo 15 d. Lietuvių Auditorijoje rengia rugsėjo 8-sios minėjimą. Paskaitą skaitys istorikė dr. Vanda Sruogienė, o meninę dalį išpildys Blandyčių trio.

• "Laisvosios Lietuvos" gegužinėje š. m. rugpjūčio 25 d. Bučo darže, dalyvavo nemažas svečių skaičius. Buvo atvykusių net ir iš labai tolimų vietų. Tarp kitų iš toliau atvykusių svečių tenka paminėti prof. Motore ponį iš Prancūzijos ir pp. Jurkus iš Miami — Floridos.

Gegužinės karaliūm buvo išrinktas "Laisvosios Lietuvos" bendradarbis, aprašęs joje Klaipėdos krašto pasienio su Vokietija gyvėnimą, ir p. Šilingienė, tautinių šokių mokytoja — karaliene.

• Š. m. rugpjūčio 31 dieną Lietuvių Auditorijoje buvo pagerbti gegužinėje pasidarbavusieji bičiuliai ir ta proga "Laisvajai Lietuvai" paremti buvo sumesta keliolika desėtkų dolerių.

Alfonas Ambraziūnas, buvęs Prienų pašto viršininkas ir Adolfas Žemaitis, buvo atsilankę "Laisvosios Lietuvos" rudeniniame piknike. Abu yra šio laikraščio skaitytojai ir artimi bičiuliai.

NĖRA ABEJONIŲ,

kad "Laisvosios Lietuvos" rudeninė gegužinė, įvykusi šių metų rugpjūčio 25 d. Bučo sode, buvo viena pačių gražiausių gegužinių, įvykusių šiais metais Čikagos apylinkėse.

Saulėtas vėlyvas vasaros sekmdienis sutraukė į gražųjį medžiais ir krūmais apaugusį Bučo sodą keletą šimtų įvairiaspalvių mašinių, iš kurių ritosi puošniai pasipuošę ponios, panelės, ponai ir vaikučiai.

Visų veidai šypsojosi drauge su besibaigiančios vasaros saule, link smomis akimis ieškodami tuščio staliuko ovelės, kriaušės ar šermukšnio pavėsyje...

Vyresnieji poromis ir pavieniais susigūžė apie valgių ir gėrulių barus, kuriuos vikriai ir mandagiai aptarnavo p. p. Radvilai, Mineikiai, Novickai, Apanavičiai, Kačinskai, Grybauskai, Stakauskai, Pranas, Benius, Nijolė, Aldona ir kt.

Jaunesnieji, nenorėdami pasiduoti vyresniesiems, būriais ir grupėmis patraukė šokių salės link, kur netingiai ir sumaniai darbuosiva A. Ramonio vadovaujamas orkestras.

Linksmūs, kultūringi pašnekėsiai, juokas ir dainos popiečio gamtoje susiliejo į vieną didžiulę harmoniją, kurią kartas nuo karto pertraukdavo girgždanti mikrofonai, skelbdami vieną ar kitą linksmą naujieną:

— Dėmesio, dėmesio! Balsų skaičiavimo komisija tuojaus paskelbs karaliaus ir karalienės rinkimų rezultatus!

Bučo sode, lyg bitutės didžiuliam avily nutilo žmonės, pasukę savo veidus ir ausis į mikrofonų pusę, tarytum juose išskaitytų laimingųjų karalių pavardes...

Prie mikrofono priėjo p. Jurgis Voldemaras, lydintas p. Tyruilienės ir p. A. Rimo ir stipriu balsu paskelbė, kad gegužinės karalienė išrinkta p. Šilingienė, o karaliūm p. Nevardauskas.

Iš tūkstančio krūtininių išsiveržė prislėgtas atodūsis, kur ne kur suskambėjo nutrukęs juokas, kurį greit palaidojo plojimų bangos.

Po karalių rinkimų prasidėjo pryziniai šokiai, kuriuose dalyvavo keliosdešimt porų rinkinių šokių.

Laimėtojai veržėsi iš salės, kad suskubytų ištuštinti iki saulės nusileidimo laimėtuosius gėrimus... O saulė, lyg tyčia, nesulaiko-

Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona ir Ministeris pirm. prof. Augustinas Volde-maras, lydimi Lietuvos ir užsienio aukštųjų karininkų, Kauno aerodrome, nepriklausomybės laikais.

**CICERO
BUS LIETUVIŲ DIENA**

Ciceros miesto šimtmečio paminėjimui, lietuvių komiteto posėdyje paaiškėjo, kad Miesto Stadijona paskirtas lietuviams. Sekmdienį, rugsėjo 15 d. Todėl nutarta šimtmečio minėjimo proga surengti Festivalį, su plačia menine programa, pažymint lietuvių dieną. Programoje dalyvaus: Dainavos Ansamblis, operos solistas Algirdas Brazis ir "Žilvitis" šokėjų grupė, kuri žada į talką pasikviesti ir šokėjus iš Čikagos. Galimas daiktas, kad bus pridėti ir kiti nenumatyti pamarginimai. — Atsilankiusioji publika į minėtą lietuvių šventę susilauks didelio pasigėrėjimo ir savo atsilankymu parems savo tautiečius lietuvius.

PRANEŠIMAS

Nuo š. m. rugsėjo 1 d. "Laisvosios Lietuvos" skelbimų rinkimo ir inkasavimo vedėju yra paskirtas Juozas Gribauskas, todėl visais skelbimų, o taip pat ir atsisakymo reikalais, prašome kooperuoti tik su naujai paskirtuoju.

L. L. Administracija

PADEKA

a) Ponioms Barcus ir Vana-gaitienei už neapmokamą garsinimą "L. L." gegužinės laike lietuviškų radio programos valandų.

b) Ponui Mykolui Vaidylai už suteiktą moralinę ir materialinę paramą gegužinę garsinant lietuviškoje spaudoje.

c) Mr. & Mrs. Norman Lowick už gražiąją dovaną "L. L." gegužinės karalienei.

d) Vaistininkui Pr. A. Šimkui už vertingą dovaną "L. L." gegužinės karaliui.

e) Prekybininkui J. Karveliui už vertingas dovanas knygomis "L. L." jauniems dalyviams.

f) Prekybininkui Br. Macian-skiui už vertingas dovanas savo kepyklos gaminiais.

g) Visoms sesėms ir idėjos bičiuliams, nuoširdžiai prisidėjusiems savo darbu ir aukomis prie "L. L." gegužinės pravedimo.

h) Visiems gegužinės dalyviams, ypač lietuviškai jaunuome nei, kuri savo linksma ir kultūrin ga nuotaika sukūrė nuostabią gegužinės harmoniją.

"Laisvosios Lietuvos" redakcija ir administracija

mai skubėjo žemyn, pasislėpdama už miškų ir ūkių...

Rašančiam šias eilutes teko su sitikti su daugeliu gegužinės dalyvių, kurie buvo vieningos nuomonės, jog "Laisvosios Lietuvos" rudeninė gegužinė buvo viena iš pačių gražiausių gegužinių, kurios įspūdišiais dar ir šandien besidalina.

A. V — nis.

kurie stengiasi pareikšti padėką Ciceros miestui, kuriame susirado prieglaudą kaip senieji, taip ir naujieji ateiviai.

Programa prasidės šeštą val. vakare erdviame ir gražiame Ciceros Miesto Stadijone 1909 So. 52nd Ave. Privažiavimas labai patogus automobiliais ir busais. Kviečiami ne vien tik ciceriečiai, o ir Čikagos bei apylinkių gaušioji publika. Įžanga vienas doleris asmeniui. Bilietus galima gauti pas komiteto pirmininką — Ray Meck, 1541 So. 50th Ave., tel. OL. 2-7228, Šv. Antano parapijos klebonijoje, — įvairiose vietinėse krautuose ir pas komiteto narius.

— J. T.

Skaitydami KARĮ būsite gerai informuoti apie pasaulinius įvykius, rasite straipsnių iš karinės ir Lietuvos istorijos, retais paveikslais iliustruotų ir Lietuvos karių atsiminimų iš įvairių laikų.

Metine prenumerata \$5.00; rašykite: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21. N. Y.

"Studentų Aidų" redakcijos narį kol. RIMĄ VĖŽĮ, jo mylimam tėveliui mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Raimundas Mišauskas ir Edvardas Šulaitis

**VYRIŠKŲ
RŪBŲ**

KRAUTUVĖ

4622 S. Ashland Av., Chicago

Telef.: YA 7-1272

H. SEIGAN

Keliasi į naujas patalpas,

TODĖL IŠPARDAVIMAS

20% NUOLAIDA,

Paltams ir lietačiams —

30% nuolaida.

ATSILANKYKITE

IR PASINAUDOKITE

RETA PROGA

(Atkelta iš 2 psl.)

c) organizacijoms:

201 bažnyčiai atiteko — 1.601 ha
498 kapinėms atiteko — 402 ha
57 mokykloms, prieglaudoms, pieninėms ir L. Saulių S-gai atiteko nuosavybėn — 632 ha

Iš viso 756 organizacijoms atiteko — 2.635 ha

d) už bendras ganyklas ir servitutus:

Iš dvarų žemės už ūkininkų dvaruose turėtas bendras ganyklas ir servitutus, atiteko — 29.177 ha
Tuo būdu iš viso pilnoje nuosavybėje buvo atiduota 484.790 ha

II. Žemė duota naudotis

a) valstybinėms įstaigoms:

1.296 pradžios mokykloms atiteko — 3.938 ha
1.107 kitoms įstaigoms atiteko — 11.965 ha
470 sklypų miškų ūkiui vesti — 18.028 ha

b) savivaldybių įstaigoms:

134 sklypai trobesiams statyti — 235 ha
137 sklypai ligoninėms ir prieglaudoms — 886 ha
921 sklypas žvyrinams, parkams ir kt. — 1.452 ha

d) Privat. asmenims ir organizacijoms:

74 sklypai žemės ūkių kultūros reikalams 8.160 ha
80 sklypų socialinėms įstaigoms — 620 ha
280 sklypų kitiems reikalams — 3.021 ha

Taigi, bendriems reikalams buvo pavesta naudotis: 4.499 sklypai, bendro ploto — 48.296 ha

III. Buvo parduoti parceliacijai netinkami 1.452 žemės sklypai, bendro ploto — 16.777 ha

IV. Buvo likę nesunaudotos žemės vadžios žinioje — 355 ha (Bus daugiau)

IŠNUOMOJAMA

butas iš 5 kambarių, šviesus, centraliniu apšildymu, visada šiltu vandeniu ir kt. patogumais. Adr.: 5103 So. Carpenter Str. (kampas 51-mos ir Carpenter gatvių). Telefonas: BO. 8-5369. Skambinti iš ryto iki 9 val., arba vakare po 6 val. Buto kaina 65—70 dol.

GYDYTOJAI

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas — 3148 West 63rd Street CHICAGO, ILL.

Ofiso telefonas: FRospect 8-1717

Valandos: po pietų 1—5; vak. 7—9, tikslai antradieniais ir penktadieniais.

Trečiadieniais ir sekmdieniais ofisas uždarytas.

BUTAS: 3241 W. 66th PLACE

TEL.: RE 7-7868

TEL: ofiso AR 6-0161

rez. GR 2-9203

Daktaras

JUOZAS BARTKUS

Gydytojas ir Chirurgas

2336 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill.

Val.: 1—3:30, 6—9 p.p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad.;

1) val. ryto — 2 val. p.p. šeštad. Tik susitarus trečiadieniais.

WESTCHESTER

COMMUNITY CLINIC

Dr. VYTAUTAS DARGIS

ir

Dr. RIMAS VIENUŽIS

Adr.: 1938 So. Mannheim Road

Telef.: Fillmore 5-2727.

24-riuos valandos medicinos pagalbos.

Rentgenas.

pilna klinikinė laboratorija.

E. K. G., P. M. R. ir t. t.

24-RIŲ VALANDŲ

MEDICINOS PAGALBOS

TARNYBA

namų CE 3-7788

ofiso LAfaret 3-4949

Setadieniais nuo 10 iki 4 val.

Ir sekmdieniais

liketant trečiadieniais

nuo 2 iki 6 ir nuo 7 iki 9 val.

nuo 10 iki 12.

Priėmimo valandos:

įėjimas iš Whipple Ave.

4233 So. Archer Ave.

DANTŲ GYDYTOJAS

DR. JUOZAS PAURŠTAS

Vaistinė

Savininkas

Pr. A. Šimkus

3301 South Halsted Street

TEL: Virginia 9080 ir 9081

Didelis pasirinkimas įvairių kosmetikos dalykų ir malonus pataravimas pačio savininko

Pr. Šimkaus.

BRUNO
kepyklos gaminiai
būgia užkarlauti Čikagos rinką, nes

**Kas Valgo Bruno Duoną
Visad Žydi Kaip Aguona**

Bruno Macianskas
3339 Lituania Ave. Telef.: CLiatside 4-6376

Parūpina apdraudas ir dvigubus aliuminijaus langus

DRAUDŽIU: namus, automobilius, baldus, langus ir kita, suteikdamas Jums ramybę nelaimėje.

Jūsų patogumui, gaminu dvigubus aliuminijaus langus, sumažindamas apšildymo išlaidas ir darbą —

JUOZAS SPAITIS
3261 So. Halsted Str.
Telef.: Victory 2-6469

Išnuomuojava SALĖ VESTUVĖMS, POKYLIAMS
Tel.: TO -3-9695

STEVE'S CLUB
Kepti viščiukai ir vėžiai

1500 S. 49-th Avenue,
Cicero 50, Ill.